

Cesta prvih borcev 18, p.p. 132
SI - 8250 Brežice

INVESTITOR:

Občina Brežice
Cesta prvih borcev 18, p.p. 132
8250 Brežice

INVESTICIJA:

**PRENOVA KOTLOVNIC V PROSVETNEM
DOMU BREŽICE IN V OBJEKTU OBČINE
BREŽICE**

Dokument identifikacije investicijskega projekta

KAZALO VSEBINE:

1	<i>Navedba investitorja, izdelovalca investicijske dokumentacije in upravljavca ter strokovnih delavcev oziroma služb.....</i>	2
1.1	Investitor	2
1.2	Izdelovalec investicijske dokumentacije	3
1.3	Bodoči upravljavec investicije	3
1.4	Navedba strokovnih delavcev.....	4
2	<i>Analiza sedanjega stanja z razlogi za investicijo</i>	5
2.1	Analiza sedanjega stanja	5
2.2	Razlogi za investicijo.....	6
3	<i>Opredelitev razvojnih možnosti in ciljev investicije ter preveritev usklajenosti z razvojnimi strategijami in politikami</i>	7
3.1	Razvojne možnosti in namen projekta.....	7
3.2	Cilji projekta	7
3.3	Usklajenost s strateškimi dokumenti	7
4	<i>Opis variant »z« investicijo predstavljenih v primerjavi z alternativo »brez« investicije in/ali minimalno alternativo.....</i>	9
5	<i>Opredelitev vrste investicije in ocena investicijskih stroškov.....</i>	11
5.1	Vrsta investicije	11
5.1.1	Ocena stroškov investicije po stalnih cenah	11
5.1.2	Ocena stroškov investicije po tekočih cenah.....	11
6	<i>Opredelitev temeljnih prvin, ki določajo investicijo</i>	12
6.1	Veljavne strokovne podlage.....	12
6.2	Opis lokacije.....	12
6.2.1	Analiza širše lokacije.....	12
6.2.2	Analiza ožje lokacije.....	13
6.3	Tehnično-tehnološki opis.....	14
6.4	Časovni načrt izvedbe.....	16
6.5	Varstvo okolja	16
6.5.1	Zmanjševanje vplivov na okolje	16
6.5.2	Učinkovitost izrabe naravnih virov	17
6.5.3	Trajnostna dostopnost.....	17
6.5.4	Okoljska učinkovitost	17
6.6	Kadrovsko-organizacijska shema.....	21
6.7	Predvideni viri financiranja v tekočih cenah	21
6.7.1	Javno financiranje	21
6.7.2	Javno-zasebno partnerstvo.....	22
6.8	Analiza smiselnosti vključitve javno-zasebnega partnerstva	22
6.8.1	Določitev modela javno zasebnega partnerstva	22
6.8.2	Temeljna načela.....	25
6.8.3	Primerjalna SWOT analiza predstavljenih modelov javno-zasebnih partnerstev	26

6.8.4	Predlog optimalnega modela javno-zasebnega partnerstva	27
6.9	Analiza smiselnosti vključitve javno-zasebnega partnerstva	28
7	<i>Izračun upravičenosti investicije v ekonomski dobi.....</i>	29
7.1	Izhodišča in predpostavke pri izračunih	29
7.2	Ocena poslovnih prihodkov investicije	29
7.3	Ocena poslovnih odhodkov investicije.....	30
7.3.1	Varianta v izvedbi z javnimi sredstvi.....	30
7.3.2	Varianta v izvedbi z javno-zasebnim partnerstvom.....	31
7.4	Izračun finančno ekonomskih izkazov investicije	32
7.4.1	Varianta v izvedbi z javnimi sredstvi.....	32
7.4.2	Varianta v izvedbi z javno zasebnim partnerstvom	34
7.4.3	Odločitev o izboru variante financiranja.....	35
7.5	Predstavitev družbeno-ekonomskih učinkov projekta.....	35
7.5.1	Uvod v analizo stroškov in koristi.....	35
7.5.2	Koristi investicije	36
7.5.3	Izračuni družbeno-ekonomske donosnosti.....	36
7.6	Analiza občutljivosti	38
7.7	Analiza tveganj	39
8	<i>Ugotovitev smiselnosti in možnosti nadaljnje priprave investicijske, projektne, tehnične in druge dokumentacije s časovnim načrtom</i>	40
9	<i>Zaključek.....</i>	41

1 Navedba investitorja, izdelovalca investicijske dokumentacije in upravljavca ter strokovnih delavcev oziroma služb

1.1 Investitor

Občina namerava izvesti investicijo v skladu z zakonom o javno zasebnem partnerstvu. S pojmom javno-zasebnega partnerstva opredeljuje zakon različne oblike sodelovanja med javnimi organi in poslovnim svetom, katerih cilj je zagotoviti zasebno iniciativo za financiranje, upravljanje, vzpostavitev, prenovu, vodenje ali vzdrževanje infrastrukture oziroma izvajanje javnih storitev in za katerega so značilne dolgoročne pogodbe ter delitev tveganja in učinkov poslovanja. Po vsebini obsega javno zasebno partnerstvo na eni strani zasebna vlaganja v javne projekte in na drugi javno sofinanciranje zasebnih projektov, ki so v javnem interesu.

Za ta namen se bo izdelal dokument identifikacije investicijskega projekta, da se ugotovi ekonomska upravičenost investicije ter ali je investicijo upravičeno izvesti v lastni režiji ali v skladu z zakonom o javno zasebnem partnerstvu. V spodnji tabeli je kot investitor navedena občina, ki pa v skladu z 32. členom zakona o javno zasebnem partnerstvu preverila zainteresiranosti za izvedbo javno-zasebnega partnerstva.

Tabela: Investitor

Investitor:	OBČINA BREŽICE
Naslov:	Cesta prvih borcev 18, 8250 Brežice
Matična številka:	5880173
Identifikacijska številka:	34944745
Telefon:	07 620 5500
Faks:	07 499 00 52
E-mail:	obcina.brezice@brezice.si
Internetna stran:	www.brezice.si
Odgovorna oseba:	g. Ivan Molan, župan
Žig:	Podpis:

1.2 Izdelovalec investicijske dokumentacije

Izdelovalec investicijske dokumentacije:	KO-operating, d.o.o.
Naslov:	Kidričeva 24 b, 3000 Celje
Matična številka:	3280721000
Telefon:	040 219 858
Faks:	/
E-mail:	info@ko-operating.com
Internetna stran:	www.ko-operating.com
Odgovorna oseba:	Darko Krajnc
Žig:	Podpis:

1.3 Bodoči upravljavec investicije

Glede na to, da upravljavec v tej fazi še ni določen, odgovornost iz tega naslova prevzema Občina Brežice, kot lastnik obeh kotlovnice.

Investitor:	OBČINA BREŽICE
Naslov:	Cesta prvih borcev 18, 8250 Brežice
Matična številka:	5880173
Identifikacijska številka:	34944745
Telefon:	07 620 5500
Faks:	07 499 00 52
E-mail:	obcina.brezice@brezice.si
Internetna stran:	www.brezice.si
Odgovorna oseba:	g. Ivan Molan, župan
Žig:	Podpis:

1.4 Navedba strokovnih delavcev

Kot glavno odgovorno osebo predstavlja župan, organizacijsko ekipo, ki operativno pripravlja vso potrebno dokumentacijo in organizira vse postopke pa podžupanja Patricia Čular. V skupini bo sodelovala vodja oddelka za gospodarske javne službe in gospodarske zadeve ga Alenka Laznik ter vodja pravne službe ga. Irena Rudman. Kot strokovni sodelavec pri izvedbi investicije pa bo sodeloval g. Roman Zakšek. Organizacijska skupina je sposobna izpeljave navedenega projekta, saj je v takšni ali podobni sestavi uresničila veliko investicijskih projektov v občini

2 Analiza sedanjega stanja z razlogi za investicijo

2.1 Analiza sedanjega stanja

V sklopu investicije je predvidena prenova dveh kotlovnici in sicer kotlovnice v Prosvetnem domu Brežice in kotlovnice v stavbi občine Brežice.

1. Kotlovnica v objektu Prosvetni dom Brežice

Splošno:

Objekt Prosvetni dom Brežice, stoječi na parcelnih številkah 128 in 129 k.o. Brežice in je last Občine Brežice. V objektu se nahaja kotlovnica na ekstra lahko kurilno olje (ELKO), ki je dotrajana in potrebna prenove.

Kotlovska, toplovodna in ostala hidravlična oprema:

V obstoječi kotlovnici sta vgrajena dva toplovodna kotla in sicer EMO Celje tip SV900 moči 1017 kW ter EMO Celje tip SV500 moči 652 kW. Njuna skupna toplotna moč krepko presega dejanski toplotni odjem. Kompletna kotlovnica je zelo dotrajana, zaradi česar so se dogajale vsakoletne okvare. Vidna je dotrajanost na sami inštalaciji. Dejansko stanje kotlovnice ne omogoča zanesljivega obratovanja, niti ne zagotavlja ustreznega krmiljenja kotlovnice.

V kotlovnici je vgrajen toplotni razdelilnik, na katerem se nahajajo sledeče ogrevalne veje:

- veja za radiatorsko ogrevanje kino dvorane,
- veja za konvektorsko ogrevanje kino dvorane,
- veja za radiatorsko ogrevanje prostorov Gimnazije,
- veja za radiatorsko ogrevanje Dijaškega doma,
- veja za radiatorsko ogrevanje knjižnice,
- veja za ogrevanje tople sanitarne vode.

Z energetskega stališča je obratovanje kotlovnice potratno, saj je zaradi zastarelosti in dotrajanosti izkoristek obratovanja slab. Zaradi navedenega je edino sprejemljiva le celovita obnova kotlovnice.

Prezračevanje kotlovnice in odvod dimnih plinov:

Prezračevanje kotlovnice je izvedeno preko prezračevalnih kanalov. V prezračevalne odprtine za zajem zraka in odvod zraka iz kotlovnice so vgrajene prezračevalne rešetke. Odvod dimnih plinov iz kotlov je preko dimniških cevi speljan v vertikalni dimnik, ki je potreben prenove.

Prostor kotlovnice ter spremljajoči sanitarni prostori:

Prostor kotlovnice in spremljajoči sanitarni prostori so dotrajani. Zato se po odstranitvi strojne opreme iz kotlovnice izvede gradbena prenova obravnavanih prostorov.

2. Kotlovnica v objektu Občina Brežice

Splošno:

V objektu Občine Brežice se nahaja kotlovnica na ekstra lahko kurilno olje (ELKO), ki je dotrajana in potrebna prenove.

Kotlovska, toplovodna in ostala hidravlična oprema:

V obstoječi kotlovnici je vgrajen en toplovodni kotel TVT toplotne moči 290 kW, na katerega je montiran oljni gorilnik Weishaupt. Kompletna kotlovnica je zelo dotrajana, zaradi česar so se dogajale vsakoletne okvare. Vidna je dotrajanost na sami inštalaciji. Dejansko stanje kotlovnice ne omogoča zanesljivega obratovanja, niti ne zagotavlja ustreznega krmiljenja kotlovnice.

V kotlovnici je vgrajen toplotni razdelilnik z dvema ogrevalnima vejama. Sistem ogrevanja je priključen na sistem odprte ekspanzije, ki se nahaja na podstrešju objekta.

Z energetskega stališča je obratovanje kotlovnice potratno, saj je zaradi zastarelosti in dotrajanosti izkoristek obratovanja slab. Zaradi navedenega je edino sprejemljiva le celovita obnova kotlovnice.

Prezračevanje kotlovnice in odvod dimnih plinov:

Prezračevanje kotlovnice je izvedeno naravno preko obstoječe prezračevalne odprtine.

Odvod dimnih plinov iz kotlov je preko dimniških cevi speljan v vertikalni dimnik, ki je prav tako potreben prenove.

Prostor kotlovnice ter spremljajoči sanitarni prostori:

Prostor kotlovnice je gradbeno dotrajan ter prilagojen obstoječi opremi. Zato se po odstranitvi strojne opreme iz kotlovnice izvede gradbena prenova prostora kotlovnice.

2.2 Razlogi za investicijo

Prenova kotlovnice je potrebna zaradi dveh razlogov in sicer:

Dotrajanost kotlovnice

Iz zgornjih opisov je razvidno, da sta obe kotlovnici sta v slabem stanju in se na njima vsako leto izvajajo določna popravila, ki za občino pomenijo dodatne stroške. Ker zagotavljata ogrevanje za več objektov, lahko v času sezone pride do izpada ogrevanja, kar bi pomenilo še dodatne težave za ostale subjekte, ki so priključeni na kotlovnici oziroma onemogočeno bi bilo delo v ogrevanim objektih onemogočeno.

Zmanjšanje stroškov ogrevanja

Trenutno delujeta kotlovnici na olje, ki je eden dražjih energentov, kar povečuje stroške ogrevanja. V interesu občine je, da zmanjša stroške le-tega in tako zagotovi storitev po najbolj možni ekonomični ceni. To pa bo možno le s prenovo obeh kotlovnice.

3 Opredelitev razvojnih možnosti in ciljev investicije ter preveritev usklajenosti z razvojnimi strategijami in politikami

3.1 Razvojne možnosti in namen projekta

Predmet projekta je prenova kotlovnice v Prosvetnem domu Brežice in v objektu občine Brežice. Obe kotlovnici ogrevata objekt v katerem se nahaja Občinska uprava Občine Brežice, Dijaški dom Brežice in Prosvetni dom Brežice. Sta v slabem stanju in so zato vsako leto potrebna razna nujna vzdrževalna dela. Obstaja realna možnost, da v času sezone zaradi zastarelosti kotlovnice pride do večjega izpada ogrevanja, kar bi pomenilo dodatno težavo za vse subjekte, ki jih ogrevata kotlovnici. Kotlovnici delujeta trenutno na olje, ki ima negativne vpliv na izpuste CO₂ in druge zdravju škodljive elemente.

Zato je nujno, da občina zagotovi prenovu kotlovnice in tako tudi nemoteno delovanje zgoraj omenjenih subjektov ter zagotovi za ogrevanje uporabo drugega energenta.

Poleg tega lahko občina izvede investicijo v skladu z zakonom o javno zasebnem partnerstvu. Zato se bo obstoječi dokument izdelal tudi z namenom, da se oceni možnosti izvedbe investicije po modelu zakona o javnem zasebnem partnerstvu.

3.2 Cilji projekta

Splošni cilji investicije so:

- zmanjšati stroške ogrevanja,
- zagotoviti nemoteno delovanje subjektov, ki jih ogrevata kotlovnici,
- zmanjšanje negativnih vplivov na okolje z zamenjavo energenta.

Operativni cilji investicije so:

- Sanacija obeh kotlovnice z zamenjavo kotla in energenta za ogrevanje,
- Rekonstrukcija prostorov.

3.3 Usklajenost s strateškimi dokumenti

Projekt je usklajen s predlogom Nacionalnega energetskega programa za obdobje 2010 -2030. V programu so določeni cilji energetske politike do leta 2030, ki so naslednji:

- zanesljivosti oskrbe z energijo in energetske storitvami;
- okoljske trajnosti in boj proti podnebnim spremembam;
- konkurenčnosti gospodarstva in družbe ter razpoložljive in dostopne energije oz. energetske storitve;
- socialne kohezivnosti.

Iz tega izhaja, da je projekt skladen z predlogom Nacionalnega energetskega programa saj zagotavlja zanesljivo oskrbo z energijo in energetske storitve in vpliva na zmanjšanje izpustov CO₂ja.

Projekt je skladen z **Regionalnim razvojnim programom Posavske regije za obdobje 2007 – 2013**, in sicer s petim programom 'Trajnostna energija in njenim drugim ukrepom *Zanesljivost oskrbe*, ki govori da je potrebno z modernizacijo povečati zanesljivost oskrbe za vse strukture odjemalcev.

4 Opis variant »z« investicijo predstavljenih v primerjavi z alternativno »brez« investicije in/ali minimalno alternativno

Možni sta dve varianti in sicer:

- Varianta 0: Varianta brez investicije
- Varianta 1: Varianta z izvedbo investicije

Varianta 0: Varianta z izvedbo investicije v lastni režiji

V DIIPu sta bili predstavljeni dve varianti in sicer varianta 0 in varianta 1. Varianta 0 predvideva, da občina ne prenove kotlovnici. To bi pomenilo, da občina sami investira tekoča sredstva za investicijsko vzdrževanje kotlovnici in tudi zagotovi njuno upravljanje in vse morebitne investicijske stroške. Pri tej varianti obstaja možnost, da v času sezone kljub vzdrževalnim stroškom kotlovnici ne bosta delovali in bi subjekti, ki so priključeni na njih ostali brez ogrevanja.

Varianta 1: Varianta z izvedbo investicije

Izvedba investicije pomeni, da bi se prenovili obe kotlovnici, zagotovilo bi se nemoteno delovanje kotlovnici in zamenjal bi se energent za ogrevanje. Zato bi se tudi zmanjšali izpusti CO₂ in negativni vplivi na okolje.

V nadaljevanju je prikazano, da je najbolj primerna oblika koncesijskega razmerja, kjer zasebni partner celotno investicijo izvede v lastni režiji. Na takšen način bi se zagotovilo nižje stroške ogrevanja za vse odjemalce, zmanjšanje izpustov CO₂ ja ter stroške vzdrževanja bi pokrili zasebni partner.

Izbor optimalne variante

Optimalno varianto smo izbrali na podlagi naslednjih meril

- Višina stroškov investicije,
- Nemoteno delovanje kotlovnici,
- Vpliv na zdravje prebivalcev.

Tabela: Merila za izbor optimalne investicije

Merilo	Varianta 0	Varianta 1
Višina stroškov investicije (tekoče cene): <ul style="list-style-type: none"> ■ Stroški nižji od 100.000 € (2 točki) ■ Stroški višji od 100.000 € (1 točka) 	Ni stroškov investicije 2 točki	304.472 € 1 točka
Nemoteno delovanje kotlovnice: <ul style="list-style-type: none"> ■ Možnost prekinitve ogrevanja v času sezone (1 točka) ■ Zagotovljeno nemoteno delovanje kotlovnice (2 točki) 	Možnost prekinitve ogrevanja v času sezone 1 točka	Zagotovljeno nemoteno delovanje kotlovnice 2 točki
Vpliv na zdravje prebivalcev: <ul style="list-style-type: none"> ■ Bistveno izboljšano stanje (2 točki) ■ Izboljšano stanje (1 točka) ■ Sedanje stanje (0 točk) 	Bistveno izboljšano stanje 0 točk	Bistveno izboljšano stanje 2 točki
Skupaj točk	3 točke	5 točk

Glede na zgoraj omenjena merila je optimalna varianta, varianta 1, ki predvideva, da se izvede prenova obeh kotlovnice.

5 Opredelitev vrste investicije in ocena investicijskih stroškov

5.1 Vrsta investicije

Pri investiciji gre za prenovu kotlovnice v Prosvetnem domu Brežice in za prenovu kotlovnice v objektu občine Brežice.

5.1.1 Ocena stroškov investicije po stalnih cenah

Ocena stroškov investicije je določena na podlagi naslednjih predpostavk:

- Popisa del – PZI dokumentacije.
- Pridobljenega informativnega predračuna.
- Stroške izdelave investicijske dokumentacije smo določili na podlagi podpisane pogodbe med izvajalcem in občino.
- Stroški projektne dokumentacije so znani na podlagi pogodbe med izvajalcem in naročnikom.

Stalne cene veljajo v času izdelave investicijske dokumentacije (maj 2011) in so določene za leto 2011, ko se bo projekt izvedel.

Tabela: Ocena stroškov investicije po stalnih cenah (v €)

Št.	Aktivnost	2011	2012
1.	Invest. in proj. dokumentacija	16.666,67	0,00
2.	Gradbena dela	178.704,00	0,00
3.	Strokovni nadzor	109.101,00	0,00
4.	Skupaj	304.471,67	0,00
5.	DDV	60.894,33	0,00
6.	Skupaj z DDV	365.366,00	0,00

5.1.2 Ocena stroškov investicije po tekočih cenah

Ker se bo investicija v celoti izvedla v letu 2011, so tekoče cene enake stalnim.

6 Opredelitev temeljnih prvin, ki določajo investicijo

6.1 Veljavne strokovne podlage

Tabela: Veljavne strokovne podlage za investicijo

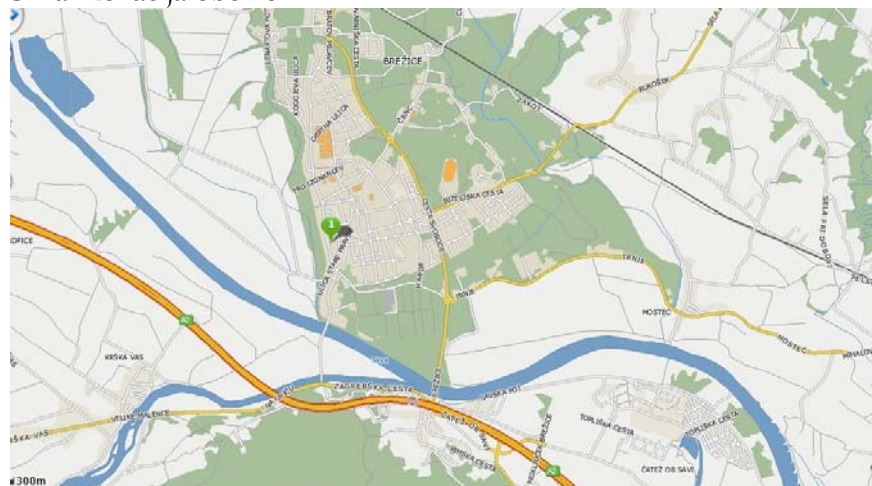
Strokovne podlage	Datum izdelave	Št. projekta	Izdelovalec
PZI - kotlarna občina Brežice	December 2010	02-12/10	CRP Inženiring – Trgovina d.o.o.
PGD – rekonstrukcija kurilnice v prosvetnem domu Brežice in zamenjava energenta	September 2008	09-08	PRO-MARK Medved Nada s.p.

6.2 Opis lokacije

6.2.1 Analiza širše lokacije

Investicija se bo izvedla centru mesta Brežice. Občina leži na jugovzhodu Slovenije in sicer v Spodnjeposavski regiji. Občina Brežice se razprostira na 268 km² in leži ob reki Krki in Savi. Spada med večje občine, saj ima po zadnjem popisu 24.473 prebivalcev, ki živijo v 109 naseljih oziroma v 20 krajevnih skupnostih. Ima zelo pomembno geostrateško lego. Tu poteka pomembna cestna in železniška povezava. Tudi meja je pomemben dejavnik, ki predstavlja desetino vse meje s sosednjo državo Hrvaško.

Slika: Lokacija občine

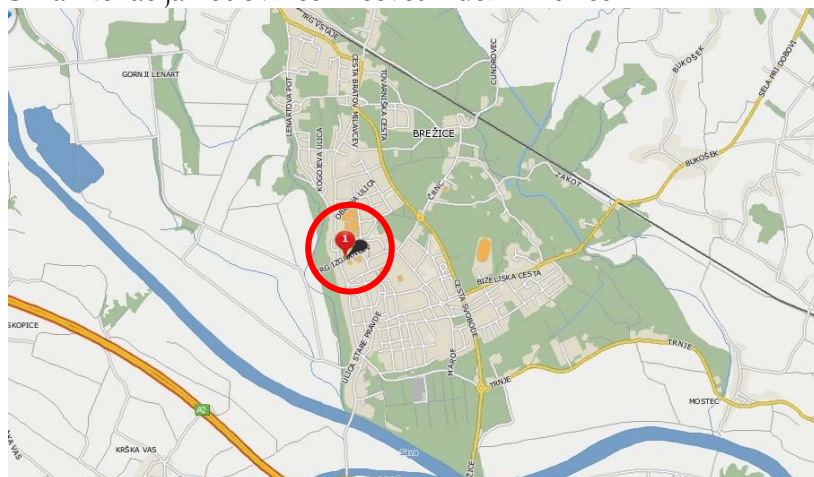

6.2.2 Analiza ožje lokacije

Analiza lokacije prenove kotlovnice v Prosvetnem domu Brežice

Objekt Prosvetni dom Brežice, stoječi na parcelnih številkah 128 in 129 k.o. Brežice in je last Občine Brežice. Objekt se nahaja na naslovu Trg izgnancev 12 in se nahaja na obrobju centra mesta. V njeni bližini je knjižnica, gimnazija in dijaški dom ter zdravstveni dom in bolnišnica.

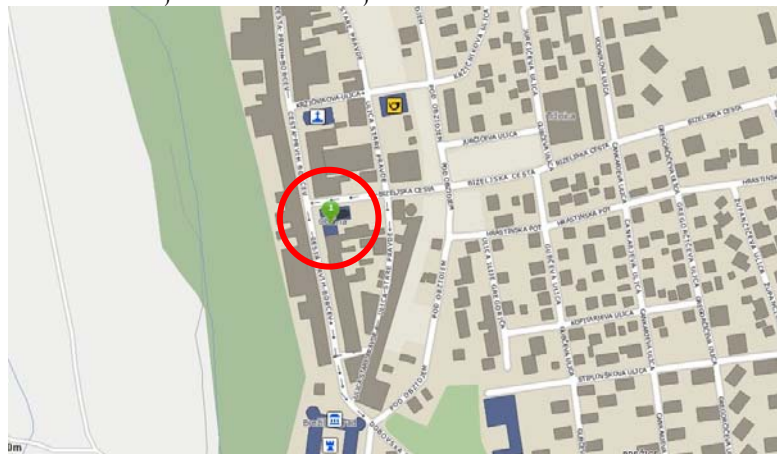
Slika: Lokacija kotlovnice Prosvetni dom Brežice

Analiza lokacije prenove kotlovnice v stavbi občine Brežice

Stavba občine Brežice se nahaja v starem delu mesta Brežice na naslovu Cesta prvih borcev 18. Stari del mesta je s prenovljeno glavno ulico zgodovinski biser arhitekture. Z obzidjem utrjeno mesto se je razvilo ob gradu, ob katerem se je v srednjem veku razvijala trgovina in obrt. Danes v gradu deluje Posavski muzej z bogatimi zbirkami kulturne dediščine Posavja. Središče dogajanj v njem je čudovita **viteška dvorana**, ki je namenjena najvišjim kulturnim in protokolarnim prireditvam, kot so Festival Brežice, mogoče pa jo je tudi najeti za **pravljичno poroko**. V centru mesta se ponosno dviguje **vodovodni stolp**, simbol občine, za posebnost pa velja tudi **stari most** čez Savo in Krko, prizorišče številnih tujih filmov.

Slika: Lokacija kotlovnice objekt občine Brežice

6.3 Tehnično-tehnološki opis

V sklopu projekta je predvidena prenova dveh kotlovnice in sicer v Prosvetnem domu Brežice in v stavbi občin Brežice.

1. Prenova kotlovnice v Prosvetnem domu Brežice

Kotlovska, toplovodna in ostala hidravlična oprema:

Obstoječo kotlovnico se v celoti obnovi in pri tem izvede zamenjavo obstoječega energenta ELKO z zemeljskim plinom ali lesno biomaso. Plinska omarica z glavno zaporno pipo je že postavljena na zunanjo steno kotlovnice.

V kotlovnico se vgradi dva visokokakovostna kondenzacijska plinska kotla, katerih skupna moč bo pokrivala toplotne potrebe objekta. Izvede se krmiljenje kotlov, ki omogoča samodejno in varčno obratovanje kotla glede na zunanjo temperaturo in trenutni toplotni odjem. Kotla se poveže v kaskadno delovanje. Kotla se dobavita in vgradi s kompletno varnostno opremo. Prav tako se zamenja oz. vgradi ostalo hidravlično opremo (sistem za vzdrževanje tlaka, mehčalna naprava,...), ki bo omogočala ustrezno obratovanje celotnega sistema ogrevanja.

Zamenja se toplotni razdelilnik. S črpalkami in mešalnimi ventili na njem se omogoči doseganje potrebnih temperaturnih in tlačnih parametrov v ogrevalnem sistemu. Krmiljenje preko elektronskega krmilnika pa bo omogočalo medsebojno časovno in temperaturno neodvisno obratovanje posameznih ogrevalnih krogov glede na zunanjo temperaturo, časovne nastavitve in toplotne potrebe odjemnih mest. Vgrajene črpalke bodo imele vgrajeno frekvenčno regulacijo, regulacijski ventili elektromotorne pogone. Za merjenje količine proizvedene toplotne energije se v kotlovnico vgradi števec toplotne energije. Opremo v kotlovnici se preko elektronskih krmilnikov poveže na sistem daljinskega nadzora in upravljanja.

V kotlovnico se vgradi toplotni razdelilnik, na katerem se izvede sledeče ogrevalne veje:

- veja za radiatorsko ogrevanje kino dvorane,
- veja za konvektorsko ogrevanje kino dvorane,
- veja za radiatorsko ogrevanje in klimat v knjižnici,
- veja za radiatorsko ogrevanje Dijaškega doma,
- rezervna veja.

Prezračevanje kotlovnice in odvod dimnih plinov:

Pred namestitvijo opreme se pregleda in očisti prezračevalne odprtine v kotlovnici ter po potrebi zamenja prezračevalne rešetke s kanali. Za vsakega izmed kotlov se izvede svojo dimniško cev ter izvede vertikalno dimniško tuljavo v obstoječem dimniku. Sanacija se izvede z vstavitvijo tuljave iz nerjaveče ognje in kislinsko odporne pločevine. Dimnik bo vseboval čistilne odprtine, odprtine za izvajanje meritev emisij in priključno mesto za tipalo temperature dimnih plinov.

Plinska inštalacija:

Zaradi zamenjave energenta se izvede plinsko instalacijo od obstoječe plinske omarice na zunanji strani fasade pred prostorom kotlovnice do plinskih gorilnikov na novih kotlih. V okviru izvedbe

instalacije se vključi tudi vsa potrebna oprema (plinomer, filter plina ter elektro magnetni ventil) glede na veljavne pravilnike. Tlak v plinovodnem omrežju znaša 100 mbar.

Prostor kotlovnice ter spremljajoči sanitarni prostori:

Pred namestitvijo in montažo nove kotlovske opreme se prostor kotlovnice s spremljajočimi prostori gradbeno dokonča in očisti.

2. Prenova kotlovnice v objektu občine Brežice

Kotlovska, toplovodna in ostala hidravlična oprema:

Obstoječo kotlovnico se v celoti obnovi in pri tem izvede zamenjavo obstoječega energenta ELKO z zemeljskim plinom ali lesno biomaso. Omarica z glavno zaporno pipo je že postavljena na zunanjo steno objekta. V kotlovnico se vgradi visokokakovostni kondenzacijski plinski kotel, katerega moč bo pokrivala toplotne potrebe objekta. Kotel se dobavi in vgradi s kompletno varnostno opremo.

Izvede se krmiljenje, ki bo omogočalo samodejno in varčno obratovanje kotla glede na zunanjo temperaturo in trenutni toplotni odjem. Prav tako se zamenja oz. vgradi ostalo hidravlično opremo (ekspanzijska posoda ali sistem za vzdrževanje tlaka, mehčalna naprava,...), ki bo omogočala ustrezno obratovanje celotnega sistema ogrevanja.

Zamenja se toplotni razdelilnik. S črpalkami in mešalnimi ventili na njem se omogoči doseganje potrebnih temperaturnih in tlačnih parametrov v ogrevalnem sistemu. Krmiljenje preko elektronskega krmilnika bo omogočalo medsebojno časovno in temperaturno neodvisno obratovanje posameznih ogrevalnih krogov glede na zunanjo temperaturo, časovne nastavitve in toplotne potrebe odjemnih mest. Vgrajene črpalke bodo imele vgrajeno frekvenčno regulacijo in regulacijski ventili elektromotorne pogone. Za merjenje količine proizvedene toplotne energije se v kotlovnico vgradi števec toplotne energije. Opremo v kotlovnici se preko elektronskih krmilnikov poveže na sistem daljinskega nadzora in upravljanja.

V kotlovnico se vgradi toplotni razdelilnik, na katerem se izvede sledeče ogrevalne veje:

- veja za radiatorsko ogrevanje južnega dela objekta,
- veja za radiatorsko ogrevanje severnega dela objekta,
- veja za radiatorsko ogrevanje pisarn na podstrešju.

Prezračevanje kotlovnice in odvod dimnih plinov:

Izvede se naravno prezračevanje kotlovnice. Za dovod zraka se v zunanja vrata vgradi prezračevalno rešetko. Za odvod zraka iz kotlovnice se v steni oz. v okenski odprtini izvede ustrezno odprtino.

Odvod dimnih plinov se predvidi preko obstoječega dimnika, ki stoji poleg objekta. Sanacija se izvede z vstavitvijo tuljave iz nerjaveče ognje in kislinsko odporne pločevine. Dimnik bo vseboval čistilne odprtine, odprtine za izvajanje meritev emisij in priključno mesto za tipalo temperature dimnih plinov.

Plinska instalacija:

Zaradi zamenjave energenta se izvede plinsko instalacijo od obstoječe plinske požarne pipe na zunanosti objekta do plinskega gorilnika na novem kotlu. V okviru izvedbe instalacije se vključi

tudi vsa potrebna oprema (plinomer, filter plina ter elektro magnetni ventil) glede na veljavne pravilnike. Tlak v plinovodnem omrežju znaša 100 mbar.

Prostor kotlovnice ter spremljajoči sanitarni prostori:

Pred namestitvijo in montažo nove kotlovske opreme se prostor kotlovnice gradbeno dokonča in očisti.

6.4 Časovni načrt izvedbe

Tabela: Časovni načrt izvedbe projekta

Št.	Aktivnost	Pred 2011	2011			
			I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII
1.	Izdelava projektne dokumentacije	X				
2.	Izdelava in potrditev DIIP			X		
3.	Ocena upravičenosti JZP			X		
4.	Dovoljena za izvedbo			X		
5.	Izbira zasebnega partnerja po ZJZP			X	X	
6.	Sklenitev koncesijske pogodbe				X	
7.	Izvedba GOI del				X	
8.	Meritve in tehnični pregled				X	
9.	Začetek opravljanja koncesijske dej.					X

Za izvedbo projekta je že izdelana PZI dokumentacija. Po izdelavi in potrditvi DIIP-a ter Ocene o upravičenosti izvedbe projekta v Javno-zasebnem partnerstvu se bo pridobilo vsa dovoljenja za izvedbo GOI del. Po tej fazi sledi postopek izbire zasebnega partnerja – koncesionarja v skladu z določili Zakona o javno-zasebnem partnerstvu. Z izbranim partnerjem se bo podpisalo koncesijsko pogodbo za izvajanje storitev za dobo 15 let.

Zasebni partner bo GOI dela izvedel v skladu s predvidenim terminskim planom. Podrobni terminski načrt same izvedbe del bo izdelal izbrani izvajalec del, ki ga bo naročniku predložil v potrditev. Po končanju del se bodo izvedle potrebne meritve in tehnični pregled. Na podlagi koncesijske pogodbe bo zasebni partner v kurilni sezoni 2011/2012 začel z opravljanjem koncesijske dejavnosti in prodajo toplote.

Ob upoštevanju morebitnih zamud, bodo vsa dela izvedena do 30.9.2011. Terminski plan je narejen pod predpostavko, da se sredstva zagotavljajo v predvideni višini in planiranih rokih, saj pomanjkanje sredstev lahko upočasni in posledično tudi podraži investicijo.

6.5 Varstvo okolja

V sklopu načrtovanja in izvedbe investicije bodo upoštevana naslednja izhodišča varstva okolja, in sicer:

6.5.1 Zmanjševanje vplivov na okolje

Sama izvedba in realizacija projekta bosta vplivala na zmanjševanje vplivov na okolje, saj se bo na prenova kotlovnice vplivala na zmanjšanje izpustov CO₂ v okolje in tudi ostalih škodljivih elementov. Z zamenjavo energenta se bo tudi zmanjšala poraba toplotne energije.

Poročilo o vplivih na okolje oziroma strokovne ocene vplivov na okolje, se izdelajo za tiste posege v prostor, za katere je to potrebno oziroma za katere tako zahteva zakonodaja. Za obravnavani poseg v prostor pa v skladu z nacionalno zakonodajo (Uredba o vrstah posegov v okolje, za katere je obvezna presoja vplivov na okolje, Ur.l.RS št. 66/96 in Dopolnitev te uredbe Ur.l.RS št. 12/00, 3. člen – poglavje H) ni potrebno izvesti celovite presoje vplivov na okolje.

6.5.2 Učinkovitost izrabe naravnih virov

Investicija nima vpliva na učinkovito izrabo naravnih virov.

6.5.3 Trajnostna dostopnost

Investicija nima vpliva na trajnostno dostopnost.

6.5.4 Okoljska učinkovitost

V sklopu izvedbe investicije bo izvajalec del uporabljal najboljše možne razpoložljive tehnike zaščite okolja. Hkrati bo nadzoroval tudi emisije in vplive oziroma tveganja na okolje ter o njih redno obveščal nadzorne službe ter naročnika. Izvajalec del bo skrbel za ločeno zbiranje odpadkov in zmanjšanje količine končnih odpadkov. Projekt bo vplival na okoljsko učinkovitost predvsem z zmanjšanjem izpustov CO₂ in drugih emisij.

V nadaljevanju so vplivi na okolje bolj specifično opisani.

Emisije snovi v zraku

Onesnaževanje zraka med gradnjo bo povečano zaradi uporabe delovnih strojev, vendar bo ta vpliv omejen le na čas del in zaradi tega časovno omejen. S tega vidika je mogoče zaključiti, da bo vpliv zanemarljiv. Zaradi delovanja delovnih strojev in vrste gradbenih del je mogoče pričakovati povečano prašenje. Dovoljene vsebnosti prašnih delcev v zraku določa Uredba o žveplovem dioksidu, dušikovih oksidih, delcih in svincu v zunanjem zraku (Ur. l. RS, št. 52/02, 18/03). S tega vidika bo potrebno gradbene odpadke redno močiti, s čimer bo mogoče preprečiti širjenje prahu. Povečan bo tudi vpliv na onesnaženost ozračja v času izvajanja del, kar bo predvsem posledica povečanega prometa tovornih vozil (emisije dimnih plinov), ki bodo odvažali in dovžali material.

Emisije hrupa

Pri obremenjevanju okolja s hrupom zaradi investicije potrebno upoštevati določila Uredbe o ocenjevanju in urejanju hrupa v okolju (Ur. l. RS, št. 121/04) ter Uredbe o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju (Ur. l. RS št. 105/05).

V času izvajanja del bodo hrup povzročale delovne in pomožne naprave ter vozila za transport opreme in materiala. Ravni hrupa bodo v tem času odvisne od vrste in števila naprav ter delovnega časa gradbišča, ki je odvisen od vremenskih razmer ter letnega časa. Obremenjevanje okolja s hrupom bo predvidoma največje v času zemeljskih del, ko bodo viri hrupa predvsem gradbena mehanizacija in tovorni promet.

Vir hrupa bo zgolj občasen, saj bodo dela potekala podnevi, poleg tega pa bo, kjer bo potrebno, uporabljena zaščitna oprema. Hrup bo najbolj moteč za najbližje stanovanjske objekte, medtem

ko vpliv na širšo okolico zaradi samih del ne bo pretirano velik. Ker gre za začasen poseg v prostor, ni pričakovati večjega vpliva na obremenjenost okolja.

Zaradi dovoza in odvoza materiala se bodo nekoliko povečale tudi ravni hrupa po dovozni cesti.

Vpliv na tla in vode

Največji vpliv na tla bo v času gradbenih del. Takrat je mogoče na območju, kjer bodo potekala gradbena dela, pričakovati povečano onesnaževanje tal zaradi emisij gradbenih strojev in uporabe gradbenih materialov. Vendar bodo le-te zaradi velikosti investicije zanemarljiva.

Ocenjujemo, da je mogoče tovrstno tveganje pri ustrezni organizaciji gradbišča in ustreznem vzdrževanju gradbene in strojne mehanizacije nizko. Skladiščenja in manipuliranja z nevarnimi snovmi in naftnimi derivati, olja, maziva in drugimi stvarmi bo moralo biti skladno s Pravilnikom o tem kako morajo biti zgrajena in opremljena skladišča ter transportne naprave za nevarne in škodljive snovi (Ur. l. SRS. št. 3/79).

Odpadki

V času izvedbe prenove bo izvajalec gradbenih del pri svojem delu upošteval Pravilnik o ravnanju z odpadki (Ur.l. RS, št. 84/1998, 45/2000, 20/2001, 13/2003, 41/2004-ZVO-1), ki določa, da mora povzročitelj onesnaževanja upoštevati vsa pravila ravnanja z odpadki, ki so potrebna za preprečevanje ali zmanjševanje nastajanja odpadkov in njihove škodljivosti za okolje, in za zagotovitev predelave nastalih odpadkov ali njihovo varno odstranitev, če predelava ni mogoča.

Pri izvajanju pripravljanih gradbenih del in kasneje pri samih gradbenih delih, bodo nastajale različne vrste odpadkov. Zaradi tega bo potrebno zagotoviti hranjenje in skladiščenje gradbenih odpadkov. To bo moralo biti narejeno na način, ki ne bo onesnaževal okolja, poleg tega pa bo potrebno zbiralcu gradbenih odpadkov omogočiti dostop do njih, da jih bo lahko prevzel.

Investitor mora pred začetkom izvajanja gradbenih del zagotoviti prevzem gradbenih odpadkov, njihov prevoz v predelavo ali odstranjevanje preden se začnejo izvajati gradbena dela. Iz dokazila o naročilu prevzema gradbenih odpadkov mora biti razvidna vrsta gradbenih odpadkov, predvidena količina nastajanja gradbenih odpadkov ter naslov gradbišča z navedbo gradbenega dovoljenja, na katerega se nanaša prevzem gradbenih odpadkov.

V kolikor v celotnem času gradnje ne bodo presežene količine odpadkov predstavljene v spodnji tabeli, investitorju ni potrebno zagotoviti zgoraj navedenih zahtev. V tem primeru mora investitor sam zagotoviti prevoz odpadkov do zbirnega centra (Pravilnik o ravnanju z odpadki, ki nastajajo pri gradbenih delih, Ur. l. RS, št. 3/03, 50/04, 62/04).

Tabela: Količine odpadkov, do katerih ni potrebno zagotoviti prevzema zbiralca ali predelovalca gradbenih odpadkov

Vrsta gradbenega odpadka	Količina [m3]
Beton, opeka, ploščice, keramika in materiali na osnovi sadre	5
Gradbeni materiali na osnovi azbesta	0,5
Les, steklo, plastika	5
Asfalt, katran in katranirani izdelki	0,5
Kovine	20
Zemeljski odkop	500
Izolirni materiali	1

Inertni gradbeni odpadki po Pravilniku o ravnanju z odpadki (Ur. l. RS, št. 84/98, 45/00, 20/01, 13/03; Klasifikacijski seznam odpadkov (priloga 1), ne sodijo med nevarne odpadke.

Tabela 1: Pregled predvidenih glavnih vplivov izvedbe projekta na elemente okolja

Segment		Predvideni glavni vplivi		
		Med gradnjo	Med obratovanjem	Predpisi
Elementi okolja	Zrak	<ul style="list-style-type: none"> ■ Prašenje zaradi izvajanja del in transporta ■ Emisije v zrak iz strojev in naprav, ki bodo uporabljeni med gradnjo 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Zmanjšanje vpliva na izpuste CO₂ in druge emisije 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Uredba o žvepovem dioksidu, dušikovih oksidih, delcih in svincu v zunanjem zraku (Ur. l. RS, št. 52/02, 18/03). ■ Pravilnik o meritvah in obratovalnem monitoringu emisije snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja ter o pogojih za njegovo izvajanje (Ur. l. RS, št. 70/96, 71/00, 99/01, 17/03).
	Tla	<ul style="list-style-type: none"> ■ Možnost izlitja nevarnih snovi pri izvajanju gradbenih del 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Ni vpliva 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Uredba o mejnih vrednostih vnosa nevarnih snovi in gnojil v tla (Ur. l. RS, št. 84/05).
	Vode	<ul style="list-style-type: none"> ■ Zanemarljiv vpliv 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Ni vpliva 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Zakon o vodah ZV-1 (Ur. l. RS, št. 67/02). ■ Uredba o emisiji snovi pri odvajanju odpadnih vod iz komunalnih čistilnih naprav (Ur. l. RS, št. 35/96, 90/98, 31/01, 62/01, 103/02). ■ Uredba o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadnih vod v vode in javno kanalizacijo (Ur. l. RS, št. 47/05).
	Hrup	<ul style="list-style-type: none"> ■ Hrup zaradi gradbene mehanizacije in izvajanja del 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Ni vpliva 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Uredbo o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju (Ur. l. RS, št. 105/05) ■ Pravilnik o emisiji hrupa strojev, ki se uporabljajo na prostem (Ur. l. RS, št. 106/02). ■ Uredba o ocenjevanju in urejanju hrupa v okolju, (Ur. l. RS, št. 121/04).
	Odpadki	<ul style="list-style-type: none"> ■ Nastajanje gradbenih odpadkov ■ Nastajanje manjših količin nevarnih odpadkov (krpe onesnažene z olji ...) 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Ni predvidenega nastanka odpadkov med obratovanjem 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Pravilnik o ravnanju z odpadki (Ur. l. RS, št. 84/98, 45/00, 20/01, 13/03) ■ Pravilnik o ravnanju z odpadki, ki nastajajo pri gradbenih delih, (Ur. l. RS, št. 3/03)

6.6 Kadrovsko-organizacijska shema

Za potrebe projekta bo investitor – občina Brežice ustanovila projektno skupino, v kateri bo imel vsak član točno določeno nalogo. Iz tega izhaja, da bo vsako področje vodila strokovno podkovaná oseba za svoje področje.

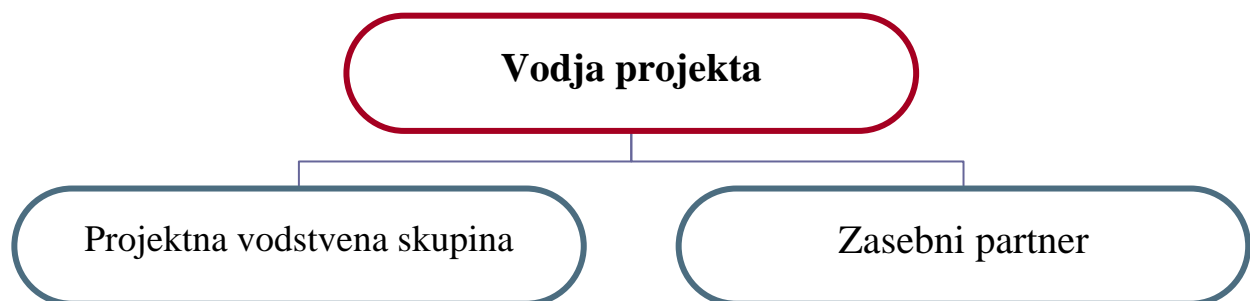
Kot glavno odgovorno osebo predstavlja župan, organizacijsko ekipo, ki operativno pripravlja vso potrebno dokumentacijo in organizira vse postopke pa podžupanja Patricia Čular. V skupini bo sodelovala vodja oddelka za gospodarske javne službe in gospodarske zadeve ga Alenka Laznik ter vodja pravne službe ga. Irena Rudman. Kot strokovni sodelavec pri izvedbi investicije pa bo sodeloval g. Roman Zakšek. Organizacijska skupina je sposobna izpeljave navedenega projekta, saj je v takšni ali podobni sestavi uresničila veliko investicijskih projektov v občini.

Občina Brežice bo s strokovno skupino vodila postopke izbora zasebnega partnerja v skladu z zakonom o javno zasebnem partnerstvu. Z njim bo podpisala koncesijsko pogodbo in uskladila vse zahteve v pogodbi ter določila ceno toplotne energije. Skupina bo spremljala tudi izvedbo investicije

Po končani investiciji se bodo objekti predali upravljavcu, ki bo prevzel odgovornost za nadaljnje obratovanje infrastrukture.

Organizacijska ekipa (strokovna skupina) bo o vseh zadevah v povezavi s predmetnim projektom vodila pisna poročila in dokumentirala ves postopek izpeljave.

Grafikon: Struktura projektne skupine

6.7 Predvideni viri financiranja v tekočih cenah

Projekt je mogoče izvesti v dveh oblikah in sicer:

- Financiranje izključno s strani Občine Brežice in
- Financiranje po modelu Javno-zasebnega partnerstva.

6.7.1 Javno financiranje

V tej varianti bi celotno vrednost projekta morala zagotoviti Občina Brežice. Ker gre za lasten finančni vložek, smo v nadaljevanj, pri izračunih finančne donosnosti za to varianto upoštevali strošek financiranja, ki je ocenjen na 7% na letni ravni.

Tabela: Finančna konstrukcija (v €)

	Viri financiranja	2011	Skupaj
1.	Občina Brežice	365.366,00	365.366,00
2.	Skupaj	365.366,00	365.366,00

V tem primeru celotno finančno tveganje projekta prevzame Občina Brežice.

6.7.2 Javno-zasebno partnerstvo

Ker je bil s strani zasebnega sektorja izkazan interes po sodelovanju v projektu, je predvideno tudi financiranje projekta po modelu Javno-zasebnega partnerstva. Občina bo v tem primeru financirala pripravljalne stroške, ki vsebujejo izdelavo Dokumenta identifikacije investicijskega projekta (DIIP-a) in Ocene o upravičenosti izvedbe projekta v Javno-zasebnem partnerstvu. Preostanek vrednosti projekta – vsa investicijska vlaganja bo financiral zasebni partner, ki bo izbran v skladu z določili ZJZP.

Tabela: Finančna konstrukcija (v €)

	Viri financiranja	2011	Skupaj
1.	Občina Brežice -JZP	20.000,00	0,00
2.	Zasebni partner - JZP	345.366,00	0,00
3.	Skupaj	365.366,00	0,00

Kot je razvidno iz tabele, večino tveganja v višini 345.366,00 € prevzame zasebni partner. Javni partner prevzame le tveganje v višini 20.000 €.

6.8 Analiza smiselnosti vključitve javno-zasebnega partnerstva

6.8.1 Določitev modela javno zasebnega partnerstva

Pri določitvi modela javno zasebnega partnerja je potrebno upoštevati še dejstvo, da je bil že izkazan interes zasebnega partnerja, kar je dovoljeno v skladu z zakonom o javno zasebnem partnerstvu. Zasebni partner je tudi že predlagal model javno zasebnega partnerstva. Zato smo pri določitvi modela upoštevali predlog zasebnega partnerje ter določili ali je ta tudi najbolj ugoden za občino.

Zakon predvideva različne oblike sodelovanja in sicer:

- razmerje pogodbenega partnerstva (pogodbeno partnerstvo), ki ima lahko naravo koncesijskega razmerja (koncesijsko partnerstvo) ali javno-naročniškega razmerja (javno-naročniško partnerstvo) ter
- razmerje statusnega (institucionalno, equity) partnerstva.

A) Javno naročniško partnerstvo

Bistveno za delitev med koncesijskim in javno naročniškim javno-zasebnim partnerstvom je **delitev tveganj**. Če javni partner (v našem primeru torej Občina Brežice) nosi večino poslovnega tveganja izvajanja projekta, se javno-zasebno partnerstvo šteje za javno naročniško. V nasprotnem primeru, ko večino poslovnega tveganja prevzame zasebni partner, je razmerje opredeljeno kot koncesijsko partnerstvo.

Pri tem velja opozoriti tudi na delitev med klasičnim javnim naročilom in javno naročniškim partnerstvom; v primeru, ko celotno poslovno tveganje uspešnosti projekta nosi javni partner, gre za klasično javno naročilo, ne pa za pravo javno-zasebno partnerstvo, saj v tem primeru partnerstvo ne bi temeljilo na delitvi tveganja, kar pa je esencialni in nujni element za obstoj javno-zasebnega partnerstva. Šteje se, da zasebni partner nosi tveganje poslovne uspešnosti projekta, če so njegovi prihodki odvisni od izkoriščanja zgrajenih objektov ali naprav. Če pa bi Občina zasebnemu partnerju jamčila nek minimalni prihodek oziroma bi se zavezala pokriti morebitno vsakoletno izgubo zasebnega partnerja pri izvajanju projekta, bi imelo tako partnerstvo naravo klasičnega javnega naročila, saj zasebni partner ne bi nosil nikakršnega poslovnega tveganja. Oblikovanje razmejitev med javno-zasebnim partnerstvom in klasičnim javnim naročilom je namreč bistveno za opredelitev pravne podlage za izvajanje postopka izbire zasebnega partnerja (oziroma izvajalca). Izvajanje postopkov javnih naročil črpa pravno podlago v Zakonu o javnem naročanju (Uradni list RS, št. 128/2006, 16/2008, 19/2010 odslej ZJN-2), izvajanje postopka izbire zasebnega partnerja pa je oprto na ZJZP. Bistvena razlika med klasičnim javnim naročilom in javno-zasebnim partnerstvom je tudi glede opredelitve zadolženosti Občine, saj projekti javno-zasebnega partnerstva praviloma ne pomenijo dodatnega zadolževanja javnega partnerja.

Upoštevajoč cilje projekta, že izkazan interes zasebnega partnerja, zgoraj predstavljena oblika ni optimalna za občino. Zasebni partner je namreč pripravljen prevzeti celotno tveganje in bi tako občini zmanjšal strošek investicije in tudi nadaljnje stroške vzdrževanja obeh kotlovnici.

B) Koncesijsko partnerstvo

Koncesijsko razmerje predstavlja dvostransko pogodbeno razmerje med koncendentom (občino) in zasebnim partnerjem kot koncesionarjem, v katerem bi koncendent podelil koncesionarju pravico za izvedbo projekta za dogovorjeno časovno obdobje, kar bi vključevalo gradnjo, upravljanje in vzdrževanje sistema za obdobje 15 let. Od obsega dejavnosti, ki bi jih občina podelila koncesionarju, načina delitve poslovnega tveganja, vrste lastniškega modela, je odvisna od izbire med koncesijo gradnje ali koncesijo storitve.

V primeru odločitve za obliko koncesijskega partnerstva bi torej Občina po izvedenem postopku izbire zasebnega partnerja (že izkazan interes zasebnega partnerja), z njim sklenila koncesijsko pogodbo, s katero bi na zasebnega partnerja prenesla pravico (in obveznost) za izvedbo projekta. Občina bi na zasebnega partnerja prenesla tudi pravico uporabe obstoječe infrastrukture, ki je nujno potrebna za izvajanje projekta. Zasebni partner pa bi bil zavezan zgraditi, upravljati in vzdrževati obe kotlovnici (vključno s financiranjem in projektiranjem), ki bi bilo potrebno za vzpostavitev in ohranjanje nemotenega delovanja. Zgrajena infrastruktura in oprema bi v skladu z dogovorom prešla v last občine po izteku veljavnosti koncesijske pogodbe.

Zasebni partner bi svoj finančni vložek pokrival iz prodaje toplotne energije. Oblikovanje cene mora biti predmet koncesijske pogodbe ali določb razpisne dokumentacije za izbor zasebnega partnerja. Cena toplote bi se pri modelu pogodbene dobave toplote delila na fiksni in variabilni del. Fiksni del cene toplote se v celotni pogodbeni dobi ne bi spreminjal, variabilni del cene toplote pa bi se spreminjal skladno s spremembami cen dobaviteljev primarnega energenta – plina.

Ovisno od dogovora bi objekti in naprave postali last Občine bodisi takoj (na primer model zgradi-prenesi v last-upravljal ali BTO / Build – Transfer - Operate) bodisi po preteku določenega obdobja (na primer model zgradi- upravljaj-prenesi v last ali BOT/ Build – Operate -

Transfer). Model lastninske pravice na objektih bi moral biti opredeljen že v javnem razpisu za izbiro zasebnega partnerja. Ker je potrebno skrbeti predvsem za zagotavljanje javnega interesa, ki se kaže v kvalitetnem, trajnem in neprekinjenem izvajanju pogodbenih obveznosti iz koncesijske pogodbe, je verjetno priporočljivejša druga varianta, po kateri bi zgrajena infrastruktura prešla v last Občine po preteku veljavnosti koncesijske pogodbe.

V nasprotnem primeru se namreč finančna konstrukcija za zasebnega partnerja ne izkaže kot rentabilna in poslovno zanimiva. Za javni interes bi bilo mogoče tudi ob predlagani lastniški strukturi zadovoljivo poskrbeti, predvsem preko institutov izločitvene pravice v primeru stečaja ali drugega načina prenehanja zasebnega partnerja, ter razlastitve v primeru prenehanja koncesijskega razmerja. Pri urejanju teh vprašanj je potrebna posebna skrbnost predvsem pri sestavi koncesijskega akta in koncesijske pogodbe. Glede na navedeno je koncesijsko razmerje javno-zasebnega partnerstva šteti za ustrezno obliko javno-zasebnega partnerstva. Za podajo končne ocene je potreben vpogled tudi v statusno obliko, pri čemer izvedba SWOT analize omogoča podajo ocene optimalnega modela.

C) Statusno partnerstvo

Statusno javno-zasebno partnerstvo bi lahko Občina sklenila z zasebnim partnerjem na način, da bi podelila izvajanje pravic in obveznosti, ki iz javno-zasebnega partnerstva izhajajo, izvajalcu statusnega javno-zasebnega partnerstva:

- z ustanovitvijo nove pravne osebe,
- s prodajo deleža javnega partnerja v javnem podjetju ali drugi osebi javnega ali zasebnega prava,
- z nakupom deleža, z dokapitalizacijo ali na drug soroden način ter s prenosom pravice in obveznosti izvajanja opredeljene javne gospodarske službe na to osebo.

Bistveno je torej, da sta javni in zasebni partner skupaj udeležena kot družbenika v izvajalcu statusnega partnerstva. Partnerja lahko za namene izvajanja razmerja ustanovita novo pravno osebo, lahko pa eden od obeh partnerjev vstopi kot družbenik v že obstoječo pravno osebo, katere družbenik je tudi drugi partner. Zakon tako kot pri koncesijah gradenj tudi pri statusnem partnerstvu dopušča možnost izbire med različnimi modeli lastninske pravice. Tudi v primeru statusnega partnerstva je tako možen dogovor, da lastninska pravica na objektih in napravah preide na Občino takoj ob zgraditvi, lahko pa je v lasti izvajalca statusnega partnerstva do poteka dogovorjene dobe trajanja partnerstva ali pa še tudi po njem.

V nadaljevanju so na kratko predstavljene različne možnosti oblikovanja statusnega partnerstva glede na izbrani model lastninske pravice tako glede ustanovitve pravne osebe kot izvajalca statusnega partnerstva kot tudi vstopa zasebnega partnerja v obstoječe javno podjetje, ki bi v tem primeru postalo izvajalec statusnega partnerstva.

1) Ustanovitev pravne osebe

Pri ustanovitvi pravne osebe je potrebno najprej poudariti zahtevo zakona, da mora biti izvajalec statusnega partnerstva ustanovljen v obliki kapitalske družbe ali druge pravno-organizacijske oblike, za obveznosti katere ustanovitelji ne odgovarjajo. Tako sta najprimernejši obliki pravne organiziranosti predvsem družba z omejeno odgovornostjo (d.o.o.) in delniška družba (d.d.). Med tema oblikama bo predvsem zaradi enostavnosti najverjetneje primernejša d.o.o., vendar pa je v primeru ustanovitve d.d. mogoč vpis pravice (v korist Občine) do prepovedi razpolaganja z

delnicami izvajalca statusnega partnerstva v centralni register nematerializiranih vrednostnih papirjev.

V kolikor bosta stranki izbrali model BOT, bo zasebni partner najprej dolžan obnoviti in/ali zgraditi potrebno infrastrukturo, katero bo nato vložil v pravno osebo kot stvarni vložek. Vložek občine pa bo podeljena izključna pravica (in z njo seveda tudi obveznost) izvajanja projekta ter pravica uporabe morebitne že obstoječe infrastrukture (vložek infrastrukture kot take ni mogoč, saj je izvzeta iz pravnega prometa).

Možen bi bil tudi denarni vložek zasebnega partnerja, s katerim bi nato ustanovljena pravna oseba zgradila potrebno infrastrukturo. Vendar bi bili v tem primeru izpostavljeni možnim nevšečnostim v primeru, da vnaprej ocenjen denarni vložek za izgraditev infrastrukture ne bi zadoščal in bi bilo posledično potrebno pravno osebo dokapitalizirati (zato bi bila, v primeru izbire te variante, priporočljiva ureditev takega primera v pogodbi o statusnem partnerstvu).

V kolikor bosta stranki izbrali model BTO, bo posledično potreben kapital za novoustanovljeno pravno osebo bistveno nižji, kot v primeru BOT. Zgraditev infrastrukture bo še vedno ključna obveznost zasebnega partnerja, vendar pa ta infrastruktura ne bo njegov vložek v pravno osebo, temveč bo takoj prešla v last Občine. Zato bo v tem primeru verjetno potreben še dodatni denarni vložek zasebnega partnerja v novoustanovljeno pravno osebo, na podlagi katerega bo pridobil delež v tej pravni osebi. Vložek Občine pa bo kot v gornjem primeru podeljena izključna pravica (in z njo seveda tudi obveznost) izvajanja projekta ter pravica uporabe morebitne že obstoječe infrastrukture tej pravni osebi (izvajalcu statusnega partnerstva).

2) Vstop zasebnega partnerja v obstoječe podjetje

Navedena varianta je v konkretnem primeru neizvedljiva, zato nadalje ne bo obravnavana.

Pri izbiri oblike statusnega partnerstva je potrebno poudariti, da gre za investicijo manjše vrednosti in tudi prihodki v življenjski dobi projekta niso večjih vrednosti. Ker bi takšna oblika podaljšala čas izvedbe investicije in tudi povzročila dodatna stroške je za projekt prenove kotlovnice kot taka neprimerna.

6.8.2 Temeljna načela

Načela, ki so zasidrana v zakonu:

- Načelo enakosti oziroma nediskriminatornosti: Javni partner mora zagotoviti, da med kandidati v vseh elementih in fazah postopka sklepanja in izvajanja javno-zasebnega partnerstva ni razlikovanja in da ne ustvarja okoliščin, ki pomenijo krajevno, predmetno, osebno ali drugo diskriminacijo kandidatov.
- Načelo transparentnosti (preglednosti) oziroma javnosti: Preglednost je določena v javnem interesu (enakopravnost, gospodarnost izbire, itd.) in v interesu ponudnikov oziroma kandidatov (konkurenčnost).
- Načelo sorazmernosti: Predvsem omejuje možno enostransko oblastno poseganje v razmerje javno-zasebnega partnerstva.
- Načelo uravnoveženosti: Načelo je sicer na prvi pogled podobno prejšnjemu, vendar se veže neposredno na razmerje javno-zasebnega partnerstva.
- Načelo konkurence: Pravi, da javni partner v postopku sklepanja javno-zasebnega partnerstva na noben način ne sme omejevati konkurence med kandidati.

- Načelo neprekinjenega izvajanja, nemotenega izvajanja in enakopravnega izvajanja: Je načelo javno-zasebnega partnerstva do vseh uporabnikov in drugih udeležencev, skladno s tehničnimi pogoji.
- Načelo medsebojnega sodelovanja.

6.8.3 Primerjalna SWOT analiza predstavljenih modelov javno-zasebnih partnerstev

V nadaljevanju predstavljena SWOT analiza primerja zgoraj opisane modela javno-zasebnega partnerstva in izpostavlja njihove prednosti in slabosti ter priložnosti in nevarnosti.

Varianta A - javno-zasebno partnerstvo - koncesija gradnje BTO (zgradi, prenesi v last, upravljaj)

<p>Prednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ javni partner izvede en javni razpis s katerim se izbere koncesionarja, ■ večino tveganja nosi zasebni partner kar pomeni, da je potrebno za ■ določeno obdobje prenesti upravljanje na koncesionarja, ■ po izgradnji postane javni partner lastnik zgrajene infrastrukture, ■ da se upravljanje dolgoročno prenese na koncesionarja, ki prevzema tudi poslovno tveganje rentabilnosti projekta, ■ pregledno sankcioniranje slabega izvajanja javne službe, ■ javni partner lahko lažje in bolj neposredno zastopa interese uporabnikov javne storitve, ■ relativno enostavno prenehanje javnozasebnega partnerstva. 	<p>Slabosti</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ predviden strošek vzdrževanja in upravljanja lahko presega pričakovane prihodke, zato se lahko izpostavi zahteva, da je za rentabilno poslovanje zasebnega partnerja potrebno zagotoviti dodaten, stalen in javen vir financiranja, ■ prevzeto tveganje se izrazi pri finančnih parametrih, ■ večji del razmerja je potrebno opredeliti vnaprej pri razpisu, manjša možnost upoštevanja pobud zasebnega sektorja.
<p>Priložnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ dolgoročna ureditev vprašanja upravljanja v okviru ene koncesijske pogodbe, ■ da se najbolj pregledno vnaprej opredelijo pravice in dolžnosti obeh partnerjev, ■ lahko se najlažje opredeli možnost predčasnega prenehanja (odvzema) koncesije. 	<p>Nevarnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ potrebno natančno opredeliti nadzor nad izvajanjem projekta, ■ potrebno natančno opredeliti način oblikovanja (spremembe) cene izvajanja storitev.

Varianta B - javno-zasebno partnerstvo koncesija gradnje - BOT (zgradi, upravlja, prenesi v last)

<p>Prednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ javni partner izvede en javni razpis s katerim se izbere koncesionarja, ■ večino tveganja nosi zasebni partner, kar pomeni, da je potrebno za določeno obdobje prenesti upravljanje na koncesionarja, ■ po izgradnji postane koncesionar lastnik investicije za določeno obdobje, ■ da se upravljanje dolgoročno prenese na koncesionarja, ki prevzema tudi poslovno tveganje rentabilnosti projekta, ■ pregledno sankcioniranje slabega izvajanja storitev, ■ javni partner lahko lažje in bolj neposredno zastopa interese uporabnikov javne storitve, ■ relativno enostavno prenehanje javnozasebnega partnerstva. 	<p>Slabosti</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ javni partner postane lastnik infrastrukture po poteku nekega daljšega časovnega obdobja, ■ po poteku koncesijskega obdobja bo zgrajena infrastruktura relativno stara (stroški vzdrževanja, obnove, ipd. bodo višji), ■ zelo podrobno je potrebno vnaprej opredeliti razmerja (manjša fleksibilnost v fazi izvajanja koncesije).
<p>Priložnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ prevzeto tveganje zasebnega partnerja je manjše kot pri BTO, kar se praviloma izrazi pri finančnih parametrih, ■ da se najbolj pregledno vnaprej opredelijo pravice in dolžnosti obeh partnerjev, ■ lahko se najlažje opredeli možnost predčasnega prenehanja (odvzema) koncesije. 	<p>Nevarnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ potrebno natančno opredeliti nadzor nad izvajanjem javne službe, ■ potrebno natančno opredeliti način oblikovanja (spremembe) cene izvajanja storitev, ■ tveganje javnega partnerja povezano s finančno solidnostjo koncesionarja (varovalo 81. člen ZJZP), ■ javni interes uporabe in upravljanja z zgrajeno infrastrukturo je potrebno natančno opredeliti za določeno obdobje (opredelitev mehanizmov reševanja – možnih zapletov v času trajanja koncesijskega razmerja).

6.8.4 Predlog optimalnega modela javno-zasebnega partnerstva

Iz SWOT analize je razvidno, da je za izvedbo investicije v prenovi obeh kotlovnice najbolj primerna Varianta B oziroma model BOT, ki predvideva uporabo zasebnega kapitala namesto sofinanciranja iz proračuna občine.

Iz tega izhaja, da je večina tveganja na strani zasebnega partnerja, poslovanje pa je odvisno od neto denarnega toka finančnih prilivov. Zagotovi se hitra izvedba projekta, za občino kot javnega partnerja pa lažji nadzor nad izvajanjem projekta.

6.9 Analiza smiselnosti vključitve javno-zasebnega partnerstva

V pričujočem dokumentu smo ocenjevali tudi potencialen zasebni interes za soinvestiranje v ta projekt oz. investicijo. Ocenili smo, da je iskanje zasebnega partnerja smiselno in zaželeno.

Nekateri razlogi za vključitev zasebnega partnerja namreč so:

- dejavnost izgradnje infrastrukture na tem področju je v interesu zasebnega partnerja,
- lokalna skupnost prihrank finančnih sredstev lahko nameni za izvedbo drugih investicijskih projektov dovolj proračunskih sredstev,
- aktivna oprema zastara v nekaj letih, zato je potreben stalna obnova in razvoj.
- brez zasebnega partnerja se investicija ne bo izvedla ali se pa bo izvedba časovno zamaknila
- občina si bo zmanjšala tekoče stroške vzdrževanja zaradi slabega stanja obstoječih kotlovnice.

7 Izračun upravičenosti investicije v ekonomski dobi

7.1 Izhodišča in predpostavke pri izračunih

Zaradi obstoječega stanja v predvidenih kurilnicah in nujnosti zamenjave opreme ter prehoda na okolju bolj prijazen energent, varianta brez investicije ni izvedljiva. Zaradi tega je v nadaljevanju predstavljena le finančna analiza za varianto z investicijo v obnovo prostorov in opreme za ogrevanja ter prehodom na ogrevanje z zemeljskim plinom. Ker je bil za projekt izkazan zasebni interes, so predstavljeni izračuni za izvedbo investicije z lastnim financiranjem Občine Brežice in s financiranjem v obliki javno-zasebnega partnerstva.

V namen finančno ekonomske analize so izdelani izračuni finančne notranje stopnje donosa, finančne neto sedanje vrednosti, izračun finančne relativne neto sedanje vrednosti in izračun finančne dobe vračila investicije po stalnih cenah. Ker se zaradi narave investicije (investicija za Občino Brežice ne ustvarja prihodkov ampak le stroške) določeni kazalniki ne dajo izračunati, je poglobljen kazalnik za izbiro variante Neto sedanja vrednost investicije.

Pri izračunu ekonomskih sodil smo izhajali in naslednjih predpostavk:

- Slovenske tržne cene tako dela, kot proizvodov se od tako imenovanih »računovodskih ali mejnih cen« minimalno razlikujejo in so praktično enake. Pri izračunu ekonomskih sodil zato nismo korigirali s konverzijskimi faktorji, oziroma smo pri vseh upoštevali konverzijski faktor 1.
- Poglavitni koncept pri določanju diskontne stopnje je višina oportunitetnega stroška kapitala. V Uredbi o enotni metodologiji za pripravo in obravnavo investicijske dokumentacije na področju javnih financ (Uradni list RS, št. 60/2006) je določeno, da diskontna stopnja znaša 7%.

Ekonomska doba projekta je 15 let. Po koncu ekonomske dobe preostanka finančne vrednosti investicije nismo upoštevali, saj bo enak za obe variante financiranja.

7.2 Ocena poslovnih prihodkov investicije

Ker gre za investicijo v rekonstrukcijo sistema ogrevanja prostorov v občinski lasti, projekt za Občino Brežice v nobeni varianti ne bo ustvarjal neposrednih prihodkov.

V finančni analizi je izdelana primerjava variant »Z« investicijo v primerjavi »Brez« investicije. Zaradi tega so kot prihodek/prihranek upoštevani trenutni povprečni letni stroški za ogrevanje. Ti skupaj znašajo **66.198,00 €** na leto. Ta prihranek je enak v obeh obravnavanih variantah.

Tabela: Trenutni stroški ogrevanja obravnavanih prostorov

Izračuni stroškov in cene toplote	Vrednost
Strošek primarne energije po cenah na dan 19.4.2011 brez DDV	53.098,00
Stroški dela in tekočega vzdrževanja obstoječih sistemov na leto	13.100,00
Skupni stroški ogrevanja na leto (v EUR brez DDV)	66.198,00

7.3 Ocena poslovnih odhodkov investicije

7.3.1 Varianta v izvedbi z javnimi sredstvi

Investicija bo povzročila naslednje vrste odhodkov:

- Variabilni stroški ogrevanja,
- Stroški dela,
- Stroški investicijskega vzdrževanja in
- Finančni odhodki.

Variabilni stroški ogrevanja

Variabilni stroški ogrevanja predstavljajo strošek zemeljskega plina ob predvideni porabi, ki je določena na podlagi povprečne porabe v obdobju 2008 - 2010. V obravnavanem obdobju je znašala povprečna letna poraba primarne energije 685.790 kWh. Z investicijo v zamenjavo celotnega sistema in zamenjavo energenta se pričakujejo prihranki v višini 15% energije zaradi manjših izgub na sistemu in boljšimi izkoristki kotlov. Tako je predvidena povprečna letna poraba zemeljskega plina 64.769,06 Sm³. Ob povprečni ceni plina na dan 19.4.2011 s strani dobavitelja Adriaplin, ki znaša 0,5890 €, bodo znašali letni stroški ogrevanja na letni ravni 38.148,98 €.

Stroški dela

V kolikor bo občina sama upravljala s sistemom ogrevanja, bo znašal strošek dela 4.200 € na letni ravni. Predvideno je, da bo za upravljanje skrbela ena oseba s ¼ delovnim časom in bruto stroškom dela 1.400 € na mesec. Ta oseba bo skrbela za nemoteno delo ogrevalnega sistema, sprotno vzdrževanje, spremljanje cen energentov in podobno.

Stroški investicijskega vzdrževanja

Stroški investicijskega vzdrževanja vsebujejo večja vzdrževalna dela in popravila, ki se bodo predvidoma izvajala vsakih 5 let. Strošek je ocenjen v višini ene letne amortizacije in znaša 19.187 €.

Finančni odhodki

Ker bi v tej varianti občina v celoti financirala investicijo s proračunskimi sredstvi ali z dodatnim zadolževanjem, so kot finančni stroški predvidene obresti na glavnico po 7% letni obrestni meri. Višina teh stroškov je odvisna od višine glavnice in so predstavljeni v nadaljevanju

Tabela: Stroški projekta

Št.	Strošek	2011	2012	2013	2014	2015
1.	Ogrevanje - variabilni stroški	38.149	38.149	38.149	38.149	38.149
2.	Strošek dela	4.200	4.200	4.200	4.200	4.200
3.	Strošek inv. vzdrževanja	0	0	0	0	19.187
4.	Finančni odhodki (7%)	20.146	18.803	17.460	16.117	14.774
5.	Skupaj	62.495	61.152	59.809	58.466	76.310

Št.	Strošek	2016	2017	2018	2019	2020
1.	Ogrevanje - variabilni stroški	38.149	38.149	38.149	38.149	38.149
2.	Strošek dela	4.200	4.200	4.200	4.200	4.200
3.	Strošek inv. vzdrževanja	0	0	0	0	19.187
4.	Finančni odhodki (7%)	13.431	12.088	10.745	9.402	8.059
5.	Skupaj	55.780	54.437	53.094	51.751	69.595

Št.	Strošek	2021	2022	2023	2024	2025
1.	Ogrevanje - variabilni stroški	38.149	38.149	38.149	38.149	38.149
2.	Strošek dela	4.200	4.200	4.200	4.200	4.200
3.	Strošek inv. vzdrževanja	0	0	0	0	19.187
4.	Finančni odhodki (7%)	6.715	5.372	4.029	2.686	1.343
5.	Skupaj	49.064	47.721	46.378	45.035	62.879

7.3.2 Varianta v izvedbi z javno-zasebnim partnerstvom

Investicija bo povzročila naslednje vrste odhodkov:

- Variabilni stroški ogrevanja,
- Fiksni stroški ogrevanja.

Variabilni stroški ogrevanja

Variabilni stroški ogrevanja so v tej varianti enaki varianti financiranja z izključno javnimi sredstvi in znašajo na letni ravni 38.148,98 €.

Fiksni stroški ogrevanja

V primeru financiranja z modelom javno-zasebnega partnerstva bo zasebni partner, ki bo investiral izvedbo celotnih GOI del, občini zaračunal fiksne stroške, ki so posledica naslednjih stroškov:

- Stroški amortizacije opreme,
- Stroški financiranja (7%) in
- Stroški obratovanja, vzdrževanja ter upravljanja.

Ti stroški so določeni na podlagi izračuna, ki ga je v izraženem interesu po sodelovanju v projektu navedel zasebni partner.

Tabela: Fiksni stroški ogrevanja

Postavka stroška	Vrednost
Stroški amortizacije na letni ravni (v EUR brez DDV)	19.187,00
Obrestna mera za določitev stroškov financiranja v pogodbeni dobi (v %)	7,00
Povprečni stroški financiranja na letni ravni (v EUR brez DDV)	9.471,09
Vsi fiksni stroški obratovanja, vzdrževanja in upravljanja na letni ravni (v EUR brez DDV)	7.716,41
SKUPAJ fiksni stroški na letni ravni (v EUR brez DDV)	36.374,50

Tabela: Stroški projekta

Št.	Strošek	2011	2012	2013	2014	2015...
1.	Ogrevanje - variabilni stroški	38.149	38.149	38.149	38.149	38.149
2.	Ogrevanje - fiksni stroški	36.375	36.375	36.375	36.375	36.375
3.	Skupaj	74.523	74.523	74.523	74.523	74.523

7.4 Izračun finančno ekonomskih izkazov investicije

7.4.1 Varianta v izvedbi z javnimi sredstvi

Kot je razvidno iz spodnje tabele so vsi finančni kazalci investicije negativni. Iz tega bi lahko sklepali, da investicija ekonomsko ni upravičena. Vendar pa bo investicija imela širše družbene učinke, ki so predstavljeni v nadaljevanju.

Tabela: Finančni kazalniki

FINANČNA INTERNA STOPNJA DONOSA NA INVESTICIJO (FIRR)	Negativno
FIN. NETO SEDANJA VREDNOST NA INVESTICIJO (FNPV)	-225.532

1. FINANČNA INTERNA STOPNJA DONOSA NA INVESTICIJO

Finančna interna stopnja donosa na investicijo se zaradi dejstva, da projekt ne bo ustvarjal prihodkov, ne da izračunati.

2. NETO SEDANJA VREDNOST NA INVESTICIJO

Neto sedanja vrednost investicije je negativna (-225.532 €) in nam pove, da je interna stopnja donosnosti nižja od uporabljene individualne diskontne stopnje.

Podlage za izračune so podane v spodnjih tabelah.

Tabele: Ekonomski tok investicije

	2011	2012	2013	2014	2015
Vrednost investicije na koncu ekonomske dobe					
CELOTNI INVESTICIJSKI STROŠKI	304.472	0	0	0	0
DENARNI TOK PRI OBRATOVANJU PROJEKTA					
Celotni poslovni izdatki	62.495	61.152	59.809	58.466	76.310
Ogrevanje - variabilni stroški	38.149	38.149	38.149	38.149	38.149
Strošek dela	4.200	4.200	4.200	4.200	4.200
Strošek inv. vzdrževanja	0	0	0	0	19.187
Finančni odhodki (7%)	20.146	18.803	17.460	16.117	14.774
Celotni poslovni prihodki	66.198	66.198	66.198	66.198	66.198
Trenutno ogrevanje - prihranki	66.198	66.198	66.198	66.198	66.198
NETO EKONOMSKI TOK	-300.769	5.046	6.389	7.732	-10.112
NETO EKONOMSKI TOK KUMULATIVNO	-300.769	-295.723	-289.334	-281.602	-291.714

	2016	2017	2018	2019	2020
Vrednost investicije na koncu ekonomske dobe					
CELOTNI INVESTICIJSKI STROŠKI	0	0	0	0	0
DENARNI TOK PRI OBRATOVANJU PROJEKTA					
Celotni poslovni izdatki	55.780	54.437	53.094	51.751	69.595
Ogrevanje - variabilni stroški	38.149	38.149	38.149	38.149	38.149
Strošek dela	4.200	4.200	4.200	4.200	4.200
Strošek inv. vzdrževanja	0	0	0	0	19.187
Finančni odhodki (7%)	13.431	12.088	10.745	9.402	8.059
Celotni poslovni prihodki	66.198	66.198	66.198	66.198	66.198
Trenutno ogrevanje - prihranki	66.198	66.198	66.198	66.198	66.198
NETO EKONOMSKI TOK	10.418	11.761	13.104	14.447	-3.397
NETO EKONOMSKI TOK KUMULATIVNO	-281.296	-269.535	-256.431	-241.983	-245.380

	2021	2022	2023	2024	2025
Vrednost investicije na koncu ekonomske dobe					0
CELOTNI INVESTICIJSKI STROŠKI	0	0	0	0	0
DENARNI TOK PRI OBRATOVANJU PROJEKTA					
Celotni poslovni izdatki	49.064	47.721	46.378	45.035	62.879
Ogrevanje - variabilni stroški	38.149	38.149	38.149	38.149	38.149
Strošek dela	4.200	4.200	4.200	4.200	4.200
Strošek inv. vzdrževanja	0	0	0	0	19.187
Finančni odhodki (7%)	6.715	5.372	4.029	2.686	1.343
Celotni poslovni prihodki	66.198	66.198	66.198	66.198	66.198
Trenutno ogrevanje - prihranki	66.198	66.198	66.198	66.198	66.198
NETO EKONOMSKI TOK	17.134	18.477	19.820	21.163	3.319
NETO EKONOMSKI TOK KUMULATIVNO	-228.246	-209.770	-189.950	-168.787	-165.468

7.4.2 Varianta v izvedbi z javno zasebnim partnerstvom

Kot je razvidno iz spodnje tabele so vsi finančni kazalci investicije negativni. Iz tega bi lahko sklepali, da investicija tudi v tej varianti ekonomsko ni upravičena. Vendar pa bo investicija imela širše družbene učinke, ki so predstavljeni v nadaljevanju.

Tabela: Finančni kazalniki

FINANČNA INTERNA STOPNJA DONOSA NA INVESTICIJO (FIRR)	Negativno
FIN. NETO SEDANJA VREDNOST NA INVESTICIJO (FNPV)	-97.802

1. FINANČNA INTERNA STOPNJA DONOSA NA INVESTICIJO

Finančna interna stopnja donosa na investicijo se zaradi dejstva, da projekt ne bo ustvarjal prihodkov, ne da izračunati.

2. NETO SEDANJA VREDNOST NA INVESTICIJO

Neto sedanja vrednost investicije je negativna (-97.802 €) in nam pove, da je interna stopnja donosnosti nižja od uporabljene individualne diskontne stopnje.

Tabele: Ekonomski tok investicije

	2011	2012	2013	2014	2015
Vrednost investicije na koncu ekonomske dobe					
CELOTNI INVESTICIJSKI STROŠKI	16.667	0	0	0	0
DENARNI TOK PRI OBRATOVANJU PROJEKTA					
Celotni poslovni izdatki	74.523	74.523	74.523	74.523	74.523
Ogrevanje - variabilni stroški	38.149	38.149	38.149	38.149	38.149
Ogrevanje - fiksni stroški	36.375	36.375	36.375	36.375	36.375
Celotni poslovni prihodki	66.198	66.198	66.198	66.198	66.198
	66.198	66.198	66.198	66.198	66.198
NETO EKONOMSKI TOK	-24.992	-8.325	-8.325	-8.325	-8.325
NETO EKONOMSKI TOK KUMULATIVNO	-24.992	-33.318	-41.643	-49.969	-58.294

	2016	2017	2018	2019	2020
Vrednost investicije na koncu ekonomske dobe					
CELOTNI INVESTICIJSKI STROŠKI	0	0	0	0	0
DENARNI TOK PRI OBRATOVANJU PROJEKTA					
Celotni poslovni izdatki	74.523	74.523	74.523	74.523	74.523
Ogrevanje - variabilni stroški	38.149	38.149	38.149	38.149	38.149
Ogrevanje - fiksni stroški	36.375	36.375	36.375	36.375	36.375
Celotni poslovni prihodki	66.198	66.198	66.198	66.198	66.198
	66.198	66.198	66.198	66.198	66.198
NETO EKONOMSKI TOK	-8.325	-8.325	-8.325	-8.325	-8.325
NETO EKONOMSKI TOK KUMULATIVNO	-66.620	-74.945	-83.271	-91.596	-99.921

	2021	2022	2023	2024	2025
Vrednost investicije na koncu ekonomske dobe					0
CELOTNI INVESTICIJSKI STROŠKI	0	0	0	0	0
DENARNI TOK PRI OBRATOVANJU PROJEKTA					
Celotni poslovni izdatki	74.523	74.523	74.523	74.523	74.523
Ogrevanje - variabilni stroški	38.149	38.149	38.149	38.149	38.149
Ogrevanje - fiksni stroški	36.375	36.375	36.375	36.375	36.375
Celotni poslovni prihodki	66.198	66.198	66.198	66.198	66.198
	66.198	66.198	66.198	66.198	66.198
NETO EKONOMSKI TOK	-8.325	-8.325	-8.325	-8.325	-8.325
NETO EKONOMSKI TOK KUMULATIVNO	-108.247	-116.572	-124.898	-133.223	-141.549

7.4.3 Odločitev o izboru variante financiranja

Kot je razvidno iz zgornjih izračunov, je za Občino Brežice in javni interes bolj smiselno izvesti projekt v obliki javno-zasebnega partnerstva. Pri tej varianti financiranja znaša Neto sedanja vrednost investicije -97.802 € in je višja od variante financiranja projekta izključno z javnimi sredstvi (Neto sedanja vrednost investicije znaša -225.532 €).

Prav tako je smiselno projekt izvesti v obliki javno zasebnega partnerstva, saj v tem primeru zasebni partner nosi veliko večino tveganja, saj vložijo več kot 94% investicijskih sredstev.

Iz vidika javne porabe se torej predlaga izvedba projekta v javno-zasebnem partnerstvu!

7.5 Predstavitev družbeno-ekonomskih učinkov projekta

7.5.1 Uvod v analizo stroškov in koristi

Družbene učinke projekta je mogoče preverjati s pomočjo analize stroškov in koristi. Na ta način je mogoče vrednotiti ekonomske učinke projekta na različne subjekte. S tega vidika je tovrstna analiza bolj celovita kot sama finančna analiza, ki ocenjuje izvedljivost projekta le z vidika investitorja.

Koristi in stroške različnih učinkov je mogoče primerjati le v primeru skupne enote, v kateri so ti izraženi in ta enota je po navadi denar. Kriterij po katerem odločamo ali posamezni projekt izvedemo je, da mora ta v svoji življenjski dobi prinesiti pozitivne neto koristi. Le na ta način je mogoče upravičiti uporabo (javnih) sredstev za izvedbo posameznega projekta.

Pri vrednotenju učinkov projekta je potrebo upoštevati vse potencialne vplive, ki jih ta projekta ima, saj lahko na ta način ugotovimo ali je projekt sprejemljiv tudi iz družbenega vidika. Družbeno-ekonomskih učinkov ni vedno mogoče denarno ovrednotiti, vendar jih je potrebno pri analizi upoštevati, saj lahko pomembno vplivajo na blaginjo ljudi.

Izvedba projekta ni namenjena ustvarjanju dobička, zaradi česar investicije ne moremo neposredno primerjati z investicijami, ki jih izvajajo gospodarske družbe. Posledično različni

izračuni dinamičnih kazalnikov uspešnosti naložbe, kot sta neto sedanja vrednost in interna stopnja donosnosti, niso najbolj primerni za presojanje izvedbe omenjene investicije.

7.5.2 Koristi investicije

Obnovljena infrastruktura za ogrevanje objektov bo imela številne pozitivne družbeno-okoljske koristi.

Pozitivni okoljski učinki

Največje pozitivne vplive bo imel projekt na okolje, saj se po rekonstrukciji sistema zaradi boljših izkoristkov kotlov in zmanjšanih izgub toplote v sistemu pričakujejo prihranki v višini 15% letne porabe energije za ogrevanje. Prav tako se bo po rekonstrukciji kot energent uporabljal zemeljski plin, pri izgorevanju katerega nastaja le CO₂ in vodna para. Glede na sedanji sistem ogrevanja z uporabo ekstra lahkega kurilnega olja, se bodo močno zmanjšali izpusti CO₂ ter drugih plinov v ozračje.

S priključitvijo na plinovodno omrežje se bo ukinilo dobavo kurilnega olja s cisternami, ki predstavljajo dodatno tveganje za okolje (izpusti plinov tovornih vozil, možnosti izlitja energenta ipd.).

Pozitivni družbeni učinki

S predvidenimi sistemi se ogrevajo eni izmed najpomembnejših javnih objektov v občini Brežice (občinska stavba, Prosvetni dom Brežice, Knjižnica Brežice in Dijaški dom Brežice). S sedanjimi, dotrajanimi sistemi ogrevanja prihaja do občasnih izpadov ogrevanja, kar vpliva na delo in počutje zaposlenih ter obiskovalcev omenjenih objektov. Z izvedbo projekta se predvideva zmanjšanje možnosti okvar na minimum, kar bo pomenilo boljše pogoje za delo in izobraževanje v občini.

Prav tako se bo po investiciji kotlovnici priklopilo na plinovodno omrežje, kar pomeni večjo zanesljivost pri dobavi, saj je potrebno sedaj sproti spremljati stanje količine energenta (ELKO) in ga naročati.

7.5.3 Izračuni družbeno-ekonomske donosnosti

Pri analizi smo izhajali iz predpostavke, da se slovenske tržne cene tako dela kot proizvodov od tako imenovanih »računovodskih ali mejnih cen« minimalno razlikujejo. Zato večino cen pri izračunu ekonomskih sodil nismo korigirali s konverzijskimi faktorji oziroma smo upoštevali konverzijski faktor 1.

Ker bo celotna oprema, ki je predmet investicije, po koncu pogodbene dobe 15 let prešla v last Občine Brežice smo kot preostanek ekonomske vrednosti upoštevali $\frac{1}{4}$ njene vrednosti, kar znaša **71.951 €**.

Zmanjševanje vplivov na okolje

S prenovo kurilnic in vgraditvijo nove opreme ter inštalacij, se bo predvidoma zmanjšala poraba toplote za okoli 15%. Prav tako se bo prešlo na energent zemeljski plin, ki ima po dostopnih podatkih najmanjše emisije škodljivih plinov pri izgorevanju (op.: glej tabelo v nadaljevanju).

Zaradi teh dejstev se bodo občutno zmanjšali negativni vplivi ogrevanja na okolje. Ker je vplive na okolje zelo težko ovrednotiti v denarju, smo ocenili, da bodo zmanjšanja negativnih vplivov na okolje znašala $\frac{1}{4}$ trenutnih stroškov za ogrevanje z ekstra lahkim kurilnim oljem. Na letni ravni bodo tako vplivi na okolje manjši za **16.549 €**.

Tabela: Emisije pri izgorevanju določenih energentov

Energent	Prah (kg/TJ)	CO ₂ (kg/TJ)	SO ₂ (kg/TJ)	NO _x (kg/TJ)	C _x H _y (kg/TJ)	CO (kg/TJ)
ELKO	5	74.000	120	40	6	45
Zemeljski plin	0	57.000	0	30	6	35
UNP	1	55.000	3	100	6	50
Les	66-860	0	11	85	85	2.400
Elektrika	28	138.908	806	722	306	1.778
Rjavi premog	320	97.000	1.500	170	910	5.100

Vir: Študija Joanneum Research Graz: »Emisijski faktorji in energetska tehnični parametri za izdelavo energetskih in emisijskih bilanc pa področju toplotne oskrbe« in Operativni program varstva zunanjega zraka pred onesnaževanjem s PM10

Multiplikatorski učinek

Na področju gospodarskih učinkov ne moremo iti mimo učinka multiplikatorja, ki bo nastal kot posledica vlaganj. Multiplikator je ključni pojem moderne ekonomije in ga opredelimo kot koeficient, ki pove za koliko se poveča dohodek, če se povečajo izdatki za investicije. Na ta način lahko dobimo spremembo v dohodku, ki je posledica izvedbe investicije. Vrednost investicije znaša 304.472 evrov. V kolikor predpostavljamo, da znaša multiplikatorski učinek 1,3, ugotovimo, da se bodo zaradi vlaganj prihodki lokalnih podjetij povečali za 395.813 evrov. Če predvidimo, da bo dobičkovnost teh prihodkov 20%, bodo znašali dodani davki od dobička **15.833 €**.

Podlage za izračun so podane v spodnjih tabelah.

Tabela: Podlage za izračune ENPV

Postavka	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Investicijski stroški	16.667	0	0	0	0	0	0	0
Ostane vrednosti investicije	0	0	0	0	0	0	0	0
Celotni poslovni prihodki	66.198	66.198	66.198	66.198	66.198	66.198	66.198	66.198
Celotni poslovni izdatki	74.523	74.523	74.523	74.523	74.523	74.523	74.523	74.523
Zmanjšanje vplivov na okolje	16.549	16.549	16.549	16.549	16.549	16.549	16.549	16.549
Multiplikatorski učinek	15.833	0	0	0	0	0	0	0
Neto ekonomski tok	7.390	8.224	8.224	8.224	8.224	8.224	8.224	8.224

Postavka	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Investicijski stroški	0	0	0	0	0	0	0
Ostane vrednosti investicije	0	0	0	0	0	0	71.951
Celotni poslovni prihodki	66.198	66.198	66.198	66.198	66.198	66.198	66.198
Celotni poslovni izdatki	74.523	74.523	74.523	74.523	74.523	74.523	74.523
Zmanjšanje vplivov na okolje	16.549	16.549	16.549	16.549	16.549	16.549	16.549
Multiplikatorski učinek	0	0	0	0	0	0	0
Neto ekonomski tok	8.224	8.224	8.224	8.224	8.224	8.224	80.175

Na podlagi podatkov je izračunano, da znaša Ekonomska neto sedanja vrednost investicije 107.217 €, kar pomeni, da je ekonomska interna stopnja donosa na investicijo višja od uporabljene 7% diskontne stopnje.

Podatki kažejo, da je investicijo smiselno izvesti predvsem zaradi družbenih koristi.

7.6 Analiza občutljivosti

Analiza občutljivosti je analiza učinkov in tveganj, ki so posledica spreminjanja ključnih stroškov in koristi posameznih investicij.

Ključni stroški investicije so stroški izvedbe GOI del, ki pa se zaradi pridobljenega predračuna ne bodo spreminjali. Edina spremenljivka, ki lahko vpliva na finančno učinkovitost primerjave variant financiranja so stroški ogrevanja. Če tem stroškom spreminjamo vrednosti v rangi med +20% in -20% v najbolj neugodnih in najbolj ugodnih kombinacijah, dobimo v spodnji tabeli prikazane vrednosti finančnih kazalnikov. Tako je ob najbolj neugodni varianti vrednosti, finančna neto sedanja vrednost na investicijo -372.082 € in ob najbolj ugodni 176.477 €. Iz tega izhaja, da je izvedba projekta zelo občutljiva iz finančnega vidika. Zaradi tega je potrebno pri izvajanju paziti na gibanje stroškov ogrevanja ter iskati najbolj ugodne dobavitelje.

Tabela: Vrednosti finančne neto sedanje vrednosti na investicijo pri različnih spremembah vrednosti prihodkov in stroškov

Relativna sprememba stroškov	Relativna sprememba vrednosti investicije	Finančna neto sedanja vrednost na investicijo
20%	0%	-372.082
10%	0%	-234.942
0%	0%	-97.802
-10%	0%	39.337
-20%	0%	176.477

7.7 Analiza tveganj

Tveganja, ki se lahko pojavijo pri projektu, lahko v grobem razdelimo na finančna in nefinančna tveganja.

Projekt se bo v primeru javno-zasebnega partnerstva financiral iz dveh virov. Občina bo sredstva v višini 20.000,00 € zagotovila iz občinskega proračuna, v katerem ima sredstva že predvidena. Preostanek v višini 345.366,00 € bo zagotovil zasebni partner, ki je že podal interes za sodelovanje v projektu in financiranje v predvideni višini. Iz tega izhaja, da so finančna tveganja v tej varianti izvedba zelo nizka.

Dokaj veliko tveganje predstavlja izbor primerne zasebnega partnerja, saj bo predvsem od njega odvisna dobra izvedba projekta ter zanesljiva dobava energije za naslednjih 15 let. Zaradi tega je potrebno v javnem pozivu postaviti merila za izbor na način, da so lahko izbrani le partnerji z zadostnimi referencami na tem področju in ki lahko zagotovijo nemoteno dobavo energije. Prav tako si je priporočljivo zagotoviti garancijo za nemoteno in kakovostno dobavo energije v obliki bančne garancije.

Glede na to, da gre pri večini del za dela v notranjosti prostorov ter za dobavo in montažo opreme, so tveganja zaradi terminskih odstopanj nizka. Kljub temu je potrebno z izbranim zasebnim partnerjem podpisati pogodbo, ki ga bo vezala k pravočasni izvedbi vseh del, kar bo omogočilo prehod na nov sistem ogrevanja že v začetku kurilne sezone 2011/2012.

Organizacijska struktura, ki je podrobno predstavljena v poglavju 2.5, bo skrbela za pravočasno izvedbo vseh aktivnosti projekta. V vseh fazah projekta bodo sodelovali tudi predstavniki bodočega upravljalca, ki bodo s svojimi izkušnjami pomagali pri uspešni izvedbi projekta.

8 Ugotovitev smiselnosti in možnosti nadaljnje priprave investicijske, projektne, tehnične in druge dokumentacije s časovnim načrtom

Uredba o enotni metodologiji za pripravo in obravnavo investicijske dokumentacije na področju javnih financ (Uradni list RS 60/2006) določa pripravo in obravnavno investicijske dokumentacije za vse investicijske projekte in druge ukrepe, ki se financirajo po predpisih, ki urejajo javne finance. V Dokumentu identifikacije investicijskega projekta (DIIP) se je izkazalo, da je investicija v smiselna, ker pa vrednost investicije ne presega mejno vrednost 500.000 €, ni potrebno izdelati še druge investicijske dokumentacije. Pridobljena je tudi vsa projektna dokumentacije (PGD in PZI) in zato tudi ni potrebno izdelati druge projektne dokumentacije.

Glede na izbor in odločitev o varianti »z« investicijo, to pomeni, da je potrebno nadaljevati s pripravami za izvedbo investicije. V pričujočem dokumentu se je izkazalo, da bi bilo smiselno v projekt pritegniti zasebnega partnerja.

Prvi koraki, ki bodo uspešno privedli do zaključka investicije so sedaj naslednji:

- odločitev o JZ partnerstvu,
- razpis za izbor izvajalca, upravljavca in vzdrževalca,
- konkurenčen dialog,
- izbor izvajalca,
- podpis pogodb in
- izvedba projekta.

9 Zaključek

Kot optimalna varianta se je izkazala varianta »Z« investicijo, ki predvideva investicijo v prenovu obeh kotlovnice. Varianta »brez« investicije ni bila izbrana, saj ta varianta pomeni slabšanje kakovosti življenja na območju oziroma dolgoročno ne zagotavlja nemotenega toplotnega ogrevanja in povečuje tekoče investicijske stroške vzdrževanja investicije.

Največje pozitivne vplive bo imel projekt na okolje, saj se po rekonstrukciji sistema zaradi boljših izkoristkov kotlov in zmanjšanih izgub toplote v sistemu pričakujejo prihranki v višini 15% letne porabe energije za ogrevanje. Prav tako se bo po rekonstrukciji kot energent uporabljal zemeljski plin, pri izogrevanju katerega nastaja le CO₂ in vodna para. Glede na sedanji sistem ogrevanja z uporabo ekstra lahkega kurilnega olja, se bodo močno zmanjšali izpusti CO₂ ter drugih plinov v ozračje. S priključitvijo na plinovodno omrežje se bo ukinilo dobavo kurilnega olja s cisternami, ki predstavljajo dodatno tveganje za okolje (izpusti plinov tovornih vozil, možnosti izlitja energenta ipd.).

S predvidenimi sistemi se ogrevajo eni izmed najpomembnejših javnih objektov v občini Brežice (občinska stavba, Prosvetni dom Brežice, Knjižnica Brežice in Dijaški dom Brežice). S sedanjimi, dotrajanimi sistemi prihaja do občasnih izpadov ogrevanja, kar vpliva na delo in počutje zaposlenih ter obiskovalcev omenjenih objektov. Z izvedbo projekta se predvideva zmanjšanje možnosti okvar na minimum, kar bo pomenilo boljše pogoje za delo in izobraževanje v občini.

V dokumentu smo tudi analizirali smiselnost izvedbe investicije v skladu z Zakonom o javno zasebnem partnerstvu. Finančna analiza je pokazala, da je za občino smiselno izvesti investicijo v sodelovanju z zasebnim partnerjem. Za občino je najbolj primerno, da izvede investicije v prenovi obeh kotlovnice v modelu BOT, ki predvideva uporabo zasebnega kapitala namesto sofinanciranja iz proračuna občine. Iz tega izhaja, da je večina tveganja na strani zasebnega partnerja, poslovanje pa je odvisno od neto denarnega toka finančnih prilivov. Zagotovi se hitra izvedba projekta, za občino kot javnega partnerja pa lažji nadzor nad izvajanjem projekta. Kot je razvidno iz zgornjih izračunov, je za Občino Brežice in javni interes bolj smiselno izvesti projekt v obliki javno-zasebnega partnerstva. Pri tej varianti financiranja znaša Neto sedanja vrednost investicije -97.802 € in je višja od variante financiranja projekta izključno z javnimi sredstvi (Neto sedanja vrednost investicije znaša -225.532 €).

Ocena stroškov investicije znaša 365.366,00 € z DDV. Ker je najbolj optimalna oblika izvedbe projekta preko javno-zasebnega partnerstva, bo Občina financirala pripravljalne stroške, ki vsebujejo izdelavo Dokumenta identifikacije investicijskega projekta (DIIP-a) in Ocene o upravičenosti izvedbe projekta v Javno-zasebnem partnerstvu. Preostanek vrednosti projekta – vsa investicijska vlaganja bo financiral zasebni partner, ki bo izbran v skladu z določili ZJZP. Tako bo večino finančnega tveganja v višini 345.366,00 € prevzel zasebni partner, javni partner pa le v višini 20.000,00 €.

Finančni kazalniki investicije so negativni. Iz tega bi lahko sklepali, da investicija ekonomsko ni upravičena. Vendar pa bo investicija imela širše družbene učinke, ki so predstavljeni v dokumentu. Z upoštevanjem družbeno – ekonomskih koristi projekta je izračunana Ekonomska neto sedanja vrednost investicije, ki znaša 107.217 €, kar pomeni, da projekt smiselno izvesti zaradi koristi za družbo in okolje.